GRATIS

SPIERBALLEN

DE SCHAT VAN SCHIMMENSTAD

op bezoek bij de Kinderboekwinkel

HET BOEK VAN IJS EN SNEEUW

STICH

#12

WINACTIE, interviews & KNUTSELTIPS

De Kinderboekenweek-QUIZ

Het geheim van Schemereiland

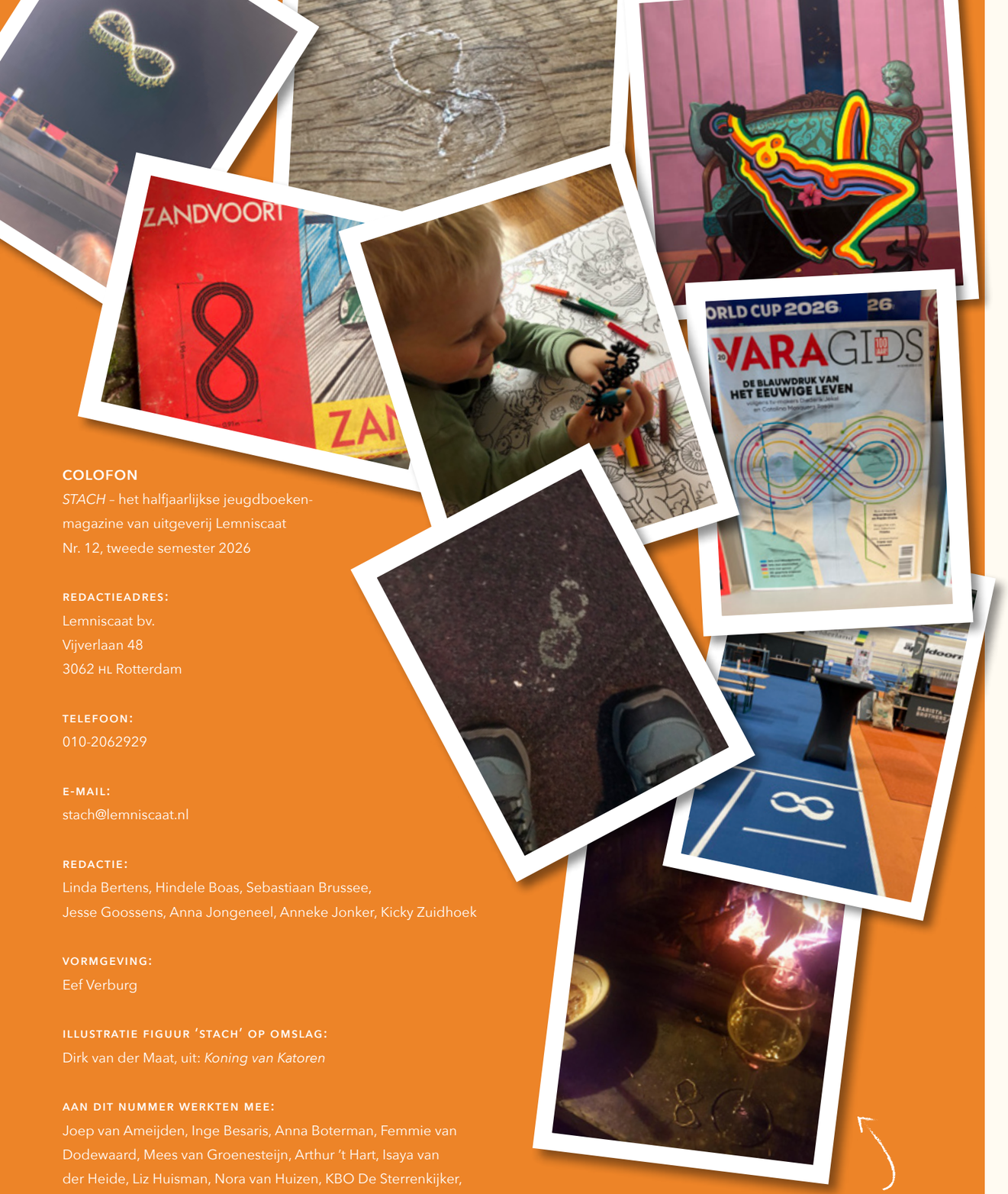

COLOFON

STACH – het halfjaarlijkse jeugdboeken-magazine van uitgeverij Lemniscaat
Nr. 12, tweede semester 2026

REDACTIEADRES:
Lemniscaat bv.
Vijverlaan 48
3062 HL Rotterdam

TELEFOON:
010-2062929

E-MAIL:
stach@lemniscaat.nl

REDACTIE:
Linda Bertens, Hindele Boas, Sebastiaan Brussee, Jesse Goossens, Anna Jongeneel, Anneke Jonker, Kicky Zuidhoek

VORMGEVING:
Eef Verburg

ILLUSTRATIE FIGUUR 'STACH' OP OMSLAG:
Dirk van der Maat, uit: *Koning van Katoren*

AAN DIT NUMMER WERKTEN MEE:
Joep van Ameijden, Inge Besaris, Anna Boterman, Femmie van Dodewaard, Mees van Groenesteijn, Arthur 't Hart, Isaya van der Heide, Liz Huisman, Nora van Huizen, KBO De Sterrenkijker, Eveline Kok, Laura van Looijengoed, Madeleine De Mûelenaere, OBS De Gelderlandschool, Jutta Paarlberg, Robin Raven, Reinier Sonneveld, Noor Westenburg

WWW.LEMNISCAAT.NL

Lemniscaat zie je overal!

Heb jij ook een Lemniscaat gezien?
Stuur je foto dan naar stach@lemniscaat.nl en wie weet zie je jouw Lemniscaat in de volgende editie!

Hoi!

Als dit nummer verschijnt, is het nog zomer. Maar we kijken vast vooruit naar de winter: het wordt bibberkoud met *Het boek van ijs en sneeuw*, muis Winston gaat op avontuur in de winterse wereld en dan hebben we nog Sinterklaas… Die laatste is aanleiding voor een grote pakjesavondwinactie. Op de wedstrijd uit *STACH* #10 kregen we zulke geweldige reacties dat we ook dit jaar weer veel boeken gaan weggeven. Wil jij kans maken op alle boeken van dit jaar voor je klas? Blader dan gauw naar de volgende bladzijde!

Natuurlijk lees je ook in dit nummer weer interviews, leesfragmenten, recensies van kinderen en nog veel meer. En we hebben maar liefst twee nieuwe rubrieken waarin we op pad gaan: op bezoek bij de kinderboekwinkel én op bezoek in de klas, deze keer bij juf Laura. Ben jij tussen de 10 en de 14 jaar en wil jij ook als eerste het nieuwe boek van jouw favoriete schrijver/illustrator lezen en diegene interviewen? Of een recensie schrijven? Mail ons dan op **stach@lemniscaat.nl**!

Veel leesplezier!

LEMNIE

4 Win je schoolbieb vol nieuwe boeken!
6 Interview met… Reinier Sonneveld
8 De schat van Schimmenstad
10 Recensies van kinderen
12 Bliksem
14 De illustratieplek van… Anna Boterman
16 Schuif je aan, STACH?
18 Het boek van ijs en sneeuw
22 In de prijzen
24 Naar De Verte
26 Het geheim van Schemereiland
28 De uitgeverijmedewerker: Anneke
30 Spierballen
32 Uithaalposter
34 Op bezoek bij de kinderboekwinkel
36 Ken je klassiekers: *De tovenaar van Oz*
38 Recensies van kinderen
40 Beestiarium
42 Hoe Winston thuiskwam voor kerst
44 Knutseltips van… Alex T. Smith
46 Quiz: de Kinderboekenweek
48 Thematitel Kinderboekenweek: *Dans!*
50 Lynn. De omnibus
52 Recensies van kinderen
53 Boekzoeker
54 Thematitel Kinderboekenweek: *Lotje Later*
56 Recept: Beppes appeltaart
58 Het winnende vervolgverhaal
60 Prijsvraag: maak het verhaal af van… Robin Raven
61 Woordzoeker
62 Pinda's en kaaskoppen

WIN JE SCHOOLBIEB VOL NIEUWE BOEKEN!

Heb je het gezien in het jeugdjournaal? Politici in de Tweede Kamer willen dat er op elke school een goede **schoolbibliotheek** komt.

Het was eerder al in het nieuws dat kinderen minder goed lezen. Door een schoolbieb hopen politici dat dit verandert, en dat kinderen dus **meer en beter gaan lezen**. Uit onderzoek blijkt dat ongeveer een derde van alle basisscholen geen goede bieb heeft. Een goede schoolbibliotheek heeft volgens deskundigen genoeg boeken. Niet alleen oude, maar ook nieuwe boeken. Verder moet er een leraar zijn die veel weet over boeken en lezen. De regering wil meer geld uitgeven aan schoolbibliotheken. Maar het is niet zeker of dat genoeg is om ervoor te zorgen dat echt élke basisschool en middelbare school een goede schoolbieb krijgt.

Daarom dachten wij bij *STACH*: laten we een handje helpen! Vanaf nu vind je in elk najaarsnummer een **megawinactie**, waarbij jouw school de enige echte Lemniscaat-Jaarstapel kan winnen. Hup, in één klap de schoolbieb vol nieuwe mooie boeken. Goed idee of niet?!

Welke boeken kun je winnen?

Je wint de **Jaarstapel van 2026**: ALLE kinder- en jeugdboeken die in 2026 bij Lemniscaat zijn verschenen. Dat zijn er een hele hoop! Van *Gewoon een gat* tot *De bron*, van *De wolken van Otis* tot *Gruffaloma*, van *Spierballen* tot *Hazenoortjes*, alles zit erbij. In totaal kan de winnende school de bieb aanvullen met **ruim 60** hagelnieuwe boeken!

Wat moet je doen?

Maak met de klas (of met de hele school) **een kunstknutsel** in het thema van een Lemniscaatboek naar keuze. Wat dacht je bijvoorbeeld van een Hotel Zweefkees van karton en houtjes? Of een tentjesmaquette van Camping Beppe? Het eiland van Aelin? Moedertje, o… een levensgrote Gruffalo? Laat je fantasie de vrije loop en ga lekker met z'n allen aan de slag. Heb je gelijk een leuke activiteit voor de Kinderboekenweek!

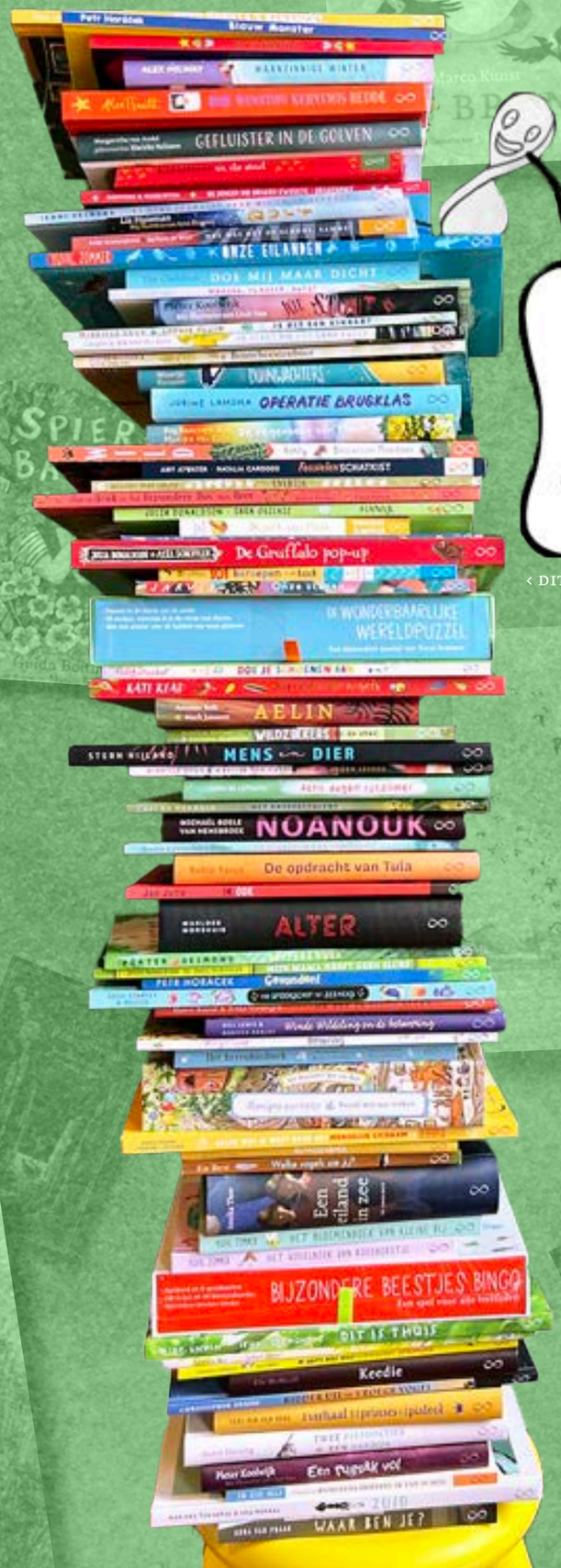

JAAR-STAPEL!

< DIT IS DE STAPEL VAN 2025

Hoe doe je mee?

- Maak een foto of filmpje van jullie kunstwerk;
- Laat de juf of meester dat posten op Instagram en tag **@uitgeverijlemniscaat** IN de foto (zeer belangrijk, anders kan de foto aan ons voorbijgaan);
- Posten kan tot 31 oktober.

Op pakjesavond, 5 december om 19.00 uur, maken we via Instagram de winnaar bekend.

ZHU INTERVIEWT

Reinier Sonneveld

Het nieuwe boek van Reinier Sonneveld, *De schat van Schimmenstad*, lag nog niet in de winkel – maar Zhu had het al gelezen, zelfs als tweede van iedereen! In dit verhaal trekken Qin en haar vader naar Schimmenstad, een van de spooksteden in China. Ze stranden in een verlaten dierenpark. Maar dat dierenpark blijkt minder verlaten dan ze dachten… Tijd om Reinier eens aan de tand te voelen!

Waarom heb je ervoor gekozen om het verhaal zich in China te laten afspelen?
Nou, ik had eigenlijk twee plaatjes in mijn hoofd, waarbij ik dacht: dat moet een verhaal worden. Het eerste was een kind dat door een helemaal lege stad zwerft. Het tweede iemand die op een zwemmende olifant zit. Daar had ik ook over gedroomd. Ik weet niet zo goed waarom, maar zo schrijf ik verhalen, vanuit beelden in mijn hoofd die mij raken. Toen kwam ik al snel bij China uit, want dat is het enige land met olifanten in het wild én dat soort verlaten steden. Plus natuurlijk dat China prachtige sprookjes kent en heel mooie kunst. Het pak waarin ik trouwde was bijvoorbeeld Chinees. En ik ken heel leuke Chinese mensen. ;-)

Je weet best veel van de sprookjes uit China. Hoe heb je dat allemaal geleerd?
Ik geef op de universiteit mensen les over sprookjes, dus ik ken er sowieso wel veel. En nu heb ik gewoon een extra stapeltje boeken gekocht over Chinese sprookjes. De verhalen waarbij ik stiekem een beetje moest huilen, heb ik toen in mijn eigen kinderboek gestopt.

Ik vond je vorige boek, *De geheimen van Sterrenstad*, onwijs goed. Dat had een open einde. Maar nu heb je weer een soort open einde, dat vond ik eigenlijk wel heftig.
Haha, wat goed dat je eerlijk bent! Nou, ik denk dat het einde van mijn tweede boek maar een heel klein beetje open is. Want ik snap je goed, ik vind ook echt dat boeken goed moeten aflopen. Maar een paar vragen die blijven hangen... Weet je, ik denk dat het leven zo is. Dat niet alles mooi wordt afgerond. Dat we niet alles snappen. Dat vind ik mooi aan een open einde. Wel een beetje maar hoor. Het moet vooral gewoon goed aflopen!

Wat vind je zelf van je boeken?
Mijn eerste boeken kwamen al twintig jaar geleden uit. Als ik die nu lees, schaam ik me wel een beetje. Dan denk ik zo ongeveer bij elke zin: oeh, au, ieh, nee, dat moet anders! Op mijn laatste boeken ben ik vooral trots. Ik heb de omslagen van mijn jeugdboeken zelfs op de ramen hangen vooraan het huis. Dat is ook gek, want mijn verhalen komen recht uit mijn ziel. Dus het is ook kwetsbaar. Het voelt een beetje alsof ik in mijn zwembroek door de straat loop.

Waarom ben je zelf gaan schrijven? Wat heeft jou geïnspireerd?
Toen ik twaalf was, hebben mijn ouders twee kinderen geadopteerd. Dat vond ik heel leuk en tegelijk heel spannend. Daarover ging ik toen een verhaal schrijven. Zo werkte dat blijkbaar, dat ik over heftige dingen wilde schrijven. Ik denk dat dit nog altijd zo is. Dat ik schrijf om dingen te verwerken die ik moeilijk vind.

Wat is jouw lievelingsboek? Van welke schrijver ben je supererg fan?
Het mooiste prentenboek dat ik ken is *De gulle boom* van Shel Silverstein. Ik moet elke keer bij de laatste bladzijde huilen. En ik ben fan van Yorick Goldewijk en Pieter Koolwijk.

Wat is jouw lievelingsgenre?
Oeh, dat weet ik echt niet. Ik lees niet zoveel romantiek en fantasy, maar verder eigenlijk zo'n beetje alles. Ik heb vooral veel geleerd van Stephen King. Die schrijft heel enge boeken, die vind ik eigenlijk té eng, dan slaap ik serieus niet 's nachts. Maar hij schrijft ook gewone verhalen en die vind ik ongelooflijk knap. Het lijkt bij hem alsof die verhalen altijd al bestaan hebben, alleen dat toevallig niemand er nog aan gedacht had. Zulke verhalen zou ik het liefste ook schrijven.

Waarom heb je ervoor gekozen om voor kinderen te schrijven, naast je grotemensenboeken? Zoals die thriller die je hebt geschreven waar mijn vader fan van is?
Voor mijn gevoel is het eerder andersom. Als tiener begon ik te schrijven voor kinderen, als twintiger deed ik dat nog steeds. Dat wist alleen bijna niemand, omdat die verhalen niet werden uitgegeven. Dus nu doe ik eigenlijk pas weer waarmee ik begonnen ben! Het heeft er denk ik ook mee te maken dat ik de oudste ben uit een wat groter gezin. Ik vertelde verhalen aan de jongere kinderen en hoorde veel verhalen die aan hen werden voorgelezen, die ik stiekem nog steeds heel leuk vond. Ook fijn aan kinderverhalen: je moet meteen to the point komen. Grotemensenboeken doen vaak een beetje duur, met overdreven woorden en zo. Kinderboeken vertellen gewoon een goed verhaal.

Dank jullie wel, Zhu en Reinier!

Sla gauw de pagina om voor een voorproefje

DE SCHAT VAN SCHIMMENSTAD

‘We gaan niet naar Schimmenstad,’ zegt de chauffeur heel beslist. Hij staat voor de deur van zijn bus met zijn armen over elkaar.

Schimmenstad? Gaan we daarnaartoe? Daar heb ik nog nooit van gehoord. Mijn vader staat voor me in de rij passagiers en timmert met zijn wijsvinger op onze buskaartjes. Ik zet onze twee koffers naast me op het perron. Dit gaat wel even duren en mijn schouders branden. Maar ik wilde ze per se allebei tillen. Als mijn vader zich inspant, moet hij weer vreselijk hoesten en mogen we niet instappen. En geld voor een ander kaartje hebben we niet.

‘Wilt u de reden uitleggen van deze wijziging?’ vraagt mijn vader. Hij knijpt niet met zijn stem, er komt nog geen hoest aan.

De buschauffeur doet zijn armen nog stijver over elkaar. Wat is er met Schimmenstad? Het klinkt eng en tegelijk niet helemaal serieus. Is het een soort bijnaam? Waarvoor dan?

Een zweetdruppeltje in mijn vaders nek. Hij heeft zojuist alles weggeveegd met een zakdoek, daar is de eerste alweer. Als die rottige buschauffeur maar niks doorheeft.

‘Misschien is er een foutje geslopen in de dienstregeling?’

Typisch mijn vader. Heel netjes, en heel slim. Want die buschauffeur durft hier niet te mopperen op de dienstregeling. Als zijn chef dat via via hoort, is hij zijn baan kwijt.

Hij kijkt alsof hij bedorven rat eet. ‘Tot de twaalfde halte, niet verder.’

Onze kaartjes waren veel duurder dan twaalf haltes, dat weet ik wel. Waarom doet hij zo lastig? Misschien heeft hij een tweede of derde baan erbij en moet hij daar op tijd zijn. Misschien wil hij de benzine die over is stiekem voor zichzelf houden. Of… het is iets met Schimmenstad, wat dat ook precies is.

‘Iemand heeft zich vergist, dát zal het zijn,’ zegt mijn vader opgewekt. ‘Ik vraag het…’ Pauze. ‘… wel even bij de kassa!’

Daar is het, hij knijpt met zijn stem, er komt een nieuwe hoest aan. We moeten snel instappen, binnen kan hij stiekem onder zijn jas hoesten. Hij heeft zojuist al in een afgelegen hoek van het station uitgebreid gerocheld, zodat zijn keel even rustig bleef. Even. Ons laatste geld zit in deze reis. De buschauffeur moet ons nu echt doorlaten.

Die bijt op zijn lip, knikt dan stug naar achteren. Hèhè. Mijn vader vlucht naar binnen, duikt weg achter een bank, er klinkt hmpf-hmpf.

‘Dank u zeer,’ zeg ik vlug, om het geluid te overstemmen. ‘Dank u zeer, dank u zeer, dank u zeer!’

Ik sleep onze koffers naar de bus, zodat ze luid schuren over het asfalt. Nog steeds dat ge-hmpf-hmpf binnen. Ik moet de buschauffeur afleiden, dus ik bots met de koffers tegen zijn benen.

‘Heks!’ sist hij.

Ik bots gewoon nog een keer en wurm ze dan extra onhandig door de deuropening, met veel gebots en geschuur.

‘Dank je, *baobao*,’ zegt mijn vader als ik naast hem ga zitten. Gelukkig, het hoesten is weer even over.

Ik haal mijn schouders op. Hij hoeft me niet te bedanken. Dit doe je gewoon. Hij doet ook zoveel voor mij. Elke keer die rotbanen, veertien uur per dag. Hij wil niet vertellen wat hij precies doet, maar hij kan niets weigeren. Soms komt hij terug met blaren over zijn hele arm. Schaafwonden op zijn kuit. Een keer was er een stuk haar uit zijn hoofd getrokken, met huid en al. Daar zit nog steeds een kale plek.

We vertrekken. Hij pakt zijn scepter en begint te tekenen op de achterkant van mijn buskaartje: MEDICIJN, legt hij uit, bestaat uit twee andere karakters: onderaan MUZIEK, bovenaan KRUIDEN. Natuurlijk, als je kruiden juist mengt, gaan ze samen mooi klinken en genees je! Onze taal is zo vet!

Nummer 412 van mijn verzameling. Het gaat hard nu. Vroeger gaf hij elke dag één nieuw woord, sinds hij zo vreselijk hoest wel acht, negen.

De bus wordt steeds leger, bij elke halte stappen alleen mensen uit. We tuffen over een snelweg, tussen heuvels vol theeplanten, geelgroene struikjes in strakke rijen. Ik staar naar de krasjes in de verf op de stoel voor me. Een paar lijken op Chinese karakters die ik ken, ik maak er verhaaltjes van. Wachten-wachten-wachten, dat is zo ongeveer mijn leven. Is het niet ergens in een flatje, dan wel in een bus onderweg naar een flatje. Ergens diep in mijn vader pruttelt iets, het klinkt als een scootertje dat voor een stoplicht stilstaat. Hij dept regelmatig zijn gezicht droog. Telkens als hij moet hoesten, drukt hij zijn mond onder zijn jas. Maar niemand klaagt erover en de buschauffeur lijkt niets te merken. Er zit een beetje bloed op zijn kin. Ik wijs naar mijn eigen kin en hij veegt het snel weg.

Het is gewoon een koutje.

Een koutje gaat vanzelf weer over.

Het wordt niet erger.

Het wordt niet erger.

We zitten alweer een uur als enigen in de bus, als ver weg boven de groene heuvels de lucht trilt. Daar moet iets groots liggen dat heet is geworden in de zon. De snelweg heeft aan beide kanten zes banen, maar er rijdt bijna niemand meer, alleen soms een vrachtwagen. Een paar heuvels later verschijnt in de verte een enorme stad. Er is iets raars mee, maar wát… Het is sowieso de netste stad die ik ooit heb gezien. Heel veel flats, in strakke rijen, allemaal hetzelfde. Een heuvel verder valt me op dat er nauwelijks kleuren zijn – was die hangt te drogen, planten op de balkons, dat soort dingen. Weer een heuvel verder mis ik nog iets. Rook. Koken de mensen hier dan niet? Hebben ze het ’s nachts niet koud?

‘Wat is de echte naam van…’ begin ik net aan mijn vader te vragen, als de bus hard afremt en we met ons gezicht tegen de stoelen voor ons bonzen en terug stuiteren.

We staan stil, midden op de snelweg. Direct naast een plaatsnaambord, lichtgroen met drie witte karakters, deze ken ik nog niet. Misschien heet het hier echt Schimmenstad.

‘We zijn er,’ klinkt het van voren, geen discussie over mogelijk.

Uit:
De schat van Schimmenstad
Reinier Sonneveld
€ 15,99 | 246 pag.
verschijnt in september

Recensies

ARTHUR over **Blaadjesboek**

MAARTJE KOUWEN & EVY VAN GUYSE

€ 15,99 | 80 pag.

Blaadjesboek is een heel leuk informatieboek, waarin je veel te weten komt over de bomen in Nederland. Per boomsoort staat er bijvoorbeeld wat ermee gedaan wordt. Er staan ook veel natuur-doedingen in, bijvoorbeeld wat je kunt eten of in welke boom je goed kunt klimmen. Het boek heeft mooie plaatjes die je helpen de bomen te herkennen. Je kunt dit zien aan de blaadjes of de schors of de bloei. Die bomen en struiken staan gewoon in het weiland, het bos of in een park. Je vindt ze echt overal. Ik ga nu mijn zelfgemaakte thee drinken en walnootkaarsjes maken. Vraag snel dit boek en ga naar buiten of ook knutselen met de natuur. Veel plezier!

NORA over ***De trollen van Leif***

PIETER KOOLWIJK & LINDE FAAS

€ 16,99 | 124 pag.

De trollen van Leif is een prachtig boek met nog prachtigere tekeningen. Ik kon niet meer stoppen met lezen toen ik erin begonnen was. Het boek gaat over een stoer Vikingmeisje dat Ravna heet en haar broer heet Leif. Iedereen vindt hem een ongelooflijke sukkel. Hij wil een goede skald zijn, net als zijn opa. Een skald is iemand die verhalen vertelt en liedjes zingt, maar Leif zingt nog schorrer dan een kraai en verhalen vertellen kan hij gewoon helemaal niet. Bovendien denkt hij dat er trollen zijn, die hen helpen als ze in gevaar zijn. En daar zingt hij stomme liederen over, of gekke. Dat vond ik heel grappig. Maar dan opeens, tussen het grappige door, wordt het dorp aangevallen door een andere stam. Alle ouders, de sterkere vechters, zijn aan het plunderen. Zij zijn er niet om het dorp te beschermen. Maar wie beschermt het dorp dan wel? Ik vond het een heel leuk boek, omdat er veel fantasie in is gebruikt en ik dat altijd net goed vind passen bij het boek. Je wordt betoverd door het verhaal en je blijft doorlezen tot je het uit hebt.

JOEP over ***De bron***

MARCO KUNST & DJENNÉ FILA

€ 18,99 | 274 pag.

De bron gaat over Nour. Haar ouders gaan naar Turkije om daar te werken en Nour gaat mee. Daar ontmoet ze op een verlaten hoogvlakte de jongen Omar. Samen gaan ze naar een grot waar ook nog een ander meisje leeft samen met een zieke oude vrouw: Gaia. Gaia is niet zomaar een vrouw, ze is Moeder Aarde. Om haar beter te kunnen maken, moeten Nour en Omar water uit een bron halen die diep in de grot verstopt ligt. En om daar te kunnen komen moeten ze een rivier volgen. Het wordt een spannende tocht langs de rivier, want onderweg komen ze in allerlei oude mythen terecht en lijkt het er ook nog op dat ze achtervolgd worden.

Ik lees graag verhalen van Marco Kunst en ik vond dit boek ook weer heel tof! Het is spannend, avontuurlijk en er zijn mythische en oude verhalen in verwerkt. En ik vind het altijd erg interessant om over te lezen. Er zitten ook diepere lagen in het verhaal, zoals dat we als mensen beter met de aarde en de natuur om moeten gaan. Daarom vind ik het ook een belangrijk boek. Achter in het boek kun je meer informatie lezen over verschillende mythen. Superinteressant!

De mooie illustraties van Djenné Fila vind ik perfect passen bij het verhaal en ze brengen het verhaal nog meer tot leven. Een geweldig verhaal, interessante informatie én prachtige illustraties. Ik vind *De bron* echt een aanrader!

ISAYA over **De heksenkind-trilogie**

MONICA FURLONG

€ 24,99 | 512 pag.

Het boek gaat over een meisje, Leana, op een eiland bij Schotland. Haar vader is zeeman en haar moeder is weg. Ze woont bij haar oma, maar als die overlijdt gaat ze bij Juniper wonen. Sommige mensen zeggen dat Juniper een heks is, maar dat is ze niet. Ze is een doran die mensen kan genezen met de kracht van de natuur. Leana leert allemaal dingen van haar over genezing en kruiden, zodat ze ook doran kan worden. Ze raken in iets heel spannends verzeild, waar ik niks over ga zeggen. Je moet het gewoon echt lezen. Ik zou het iedereen aanbevelen die van magie en de natuur houdt.

Uit:
Bliksem
Liz Huisman & Anna Boterman
€ 16,99 | 160 pag.

BLIKSEM

RIES

Dat is haar. Dat moet haar wel zijn.

Kan ik dat zeker weten?

Hoe goed heb ik haar nou gezien?

Maar het is iets in haar lengte, de vorm van haar mond. Iets in de manier waarop ze daar naast de ingang van de supermarkt staat. Een beetje gebogen, met haar schouders wat opgetrokken, alsof ze in zichzelf probeert te verdwijnen.

Om op het strand te komen, moet je via het dorpscentrum fietsen. En toen zag ik haar. Ik ben met mijn fiets om de hoek van een souvenirwinkeltje gaan staan, achter de rekken met zonnehoeden, plastic emmertjes en schelpenwindhangers.

Als het meisje op haar fiets stapt en mijn kant op komt, weet ik het zeker.

Ze is het echt.

Ik verschuil mijn hoofd achter een grote strandbal en duik een beetje ineen. In mijn ooghoek zie ik de eigenaar van de winkel naar me kijken. Misschien denkt hij dat ik iets aan het stelen ben. Ik maak een soort ik-doe-niks-en-sta-hier-alleen-maar-gebaar, maar stoot daardoor bijna een rek vol zonnebrillen om.

Het meisje fietst langs. Ze heeft me niet gezien.

De eigenaar van de winkel komt al naar me toe, maar ik stap snel op mijn fiets, zeg hardop 'sorry' en rijd dan achter het meisje aan.

Er zit een liedje vast in mijn hoofd. *I'm walking on sunshine, wooah. I'm walking on sunshine, woooah.* Heel raar en vreemd vrolijk, want het is behoorlijk serieus wat ik aan het doen ben.

Het meisje fietst richting het strand en het kost me best veel moeite om haar bij te houden én dat zo onopvallend mogelijk te doen. Het eerste omdat ze heel snel rijdt. En het tweede omdat er maar één geasfalteerd fietspad is, met aan de ene kant zand en duingras en aan de andere kant weiland, en ik me nergens kan verstoppen.

Gelukkig fietst er een groep giechelende meisjes op teenslippers en met felgekleurde bikinitopjes voor me, waardoor ik uit het zicht ben.

Een bakfiets haalt ons in, volgeladen met kinderen, een koelbox en een ingeklapte parasol. Daarna zoeven een opa en oma op elektrische fietsen ons voorbij. In de verte zie ik het meisje de strandopgang op rijden. Ik haak achter de oudjes aan, haal het groepje bikinitopjes in en vlieg de helling op.

VESPER

Ineens stond hij achter me. De jongen.

Ik hoorde hem niet aankomen. Mijn armharen gingen niet recht overeind staan, er liepen geen rillingen over mijn rug en mijn hart ging niet sneller kloppen. Als hij een moordenaar was geweest, was ik nu dood.

De opa van Anaya uit mijn klas is een keer bijna overvallen. Hij stond voor een pinautomaat, draaide zich om en zag toen een man met een capuchon. De overvaller had zijn hand al in zijn jaszak. Misschien om een mes te pakken? Maar Anaya's opa had niet afgewacht en mepte met een enorme brul zijn wandelstok tegen de arm van de man. Die schrok daar zo van dat hij struikelend wegrende. Anaya zei dat haar opa gewoon vóélde, nog voor hij zich omdraaide, dat er een slechte energie zijn aura binnendrong.

Ik heb geen aura, denk ik.

De jongen tikte me op mijn rug, vlak voordat ik met mijn fiets de loopplank naar de strandtent op wilde lopen. Het duurde een tel, maar toen herkende ik hem. Het is de jongen van gisteravond, die me zo woest uit het water trok toen ik aan het zwemmen was.

Nu kijkt hij me onderzoekend aan.

'Ik ben je de hele weg gevolgd,' zegt hij dan, een beetje hijgend. Hij heeft vast snel gefietst. Hij heeft stekeltjes in zijn haar en ogen als de nacht.

'Oké?'

'Jij hebt Bliksem en ik wil hem graag terug.' De jongen glimlacht naar me, maar het ziet er een beetje triest uit.

'Hallo, moet je niet eerst even sorry zeggen?' vraag ik. 'Door jou verdronk ik bijna.'

De jongen lacht hardop, een beetje hysterisch nu. 'Jij verdronk door mij? Je wás al aan het verdrinken, ik probeerde je alleen te redden.'

Een meisje met rood krullend haar en een jongen in een blauwe zwembroek rennen ons wapperend met hun strandhanddoeken voorbij. Een klein grijs hondje rent er opgewonden keffend achteraan.

'Ik verdronk niet, ik zwom.'

'Ja, dat zal wel. Geef Bliksem nu maar gewoon.'

'Waar heb je het over?' zeg ik. Maar natuurlijk weet ik dat.

DE TEKENPLEK VAN...

Anna Boterman

Als jij illustrator zou zijn, waar zou je dan het best kunnen tekenen? Zou je een groot atelier hebben met veel licht en overal papier, verf en schetsen of werk je het liefst op een zolderkamer aan je bureau? Om te ontdekken waar onze illustratoren het liefst aan hun boeken werken, leggen we die vraag aan hen voor. Vandaag zijn we op bezoek bij Anna Boterman, die de illustraties bij Bliksem *maakte!*

Hoi Anna! Wat fijn dat we bij je op bezoek mogen komen in Amsterdam. Waar zijn we hier precies?
We zijn hier in mijn werkkamer, gelegen aan de Weesperzijde in Amsterdam-Oost.

Wat is het fijnste aan deze tekenplek?
Deze kamer is de oude werkkamer van mijn vader. Hij was schrijver. Al zijn oude boeken staan er nog, dat geeft mij rust en inspiratie. Ik heb ook een prachtig uitzicht op de Amstel en kijk graag naar buiten naar het water. Het licht in deze kamer is heel fijn, soms zie ik de golven weerkaatsen op het plafond.

Hoe ga jij te werk?
Als ik een boek voor het eerst lees, schets ik meteen kleine ideeschetsen naast de tekst. Ik begin met heel veel proefjes en kleurstudies. Daarna werk ik de ideeën verder uit met potlood en schilder en teken ik eroverheen. Vaak begin ik zonder eerst het idee uit te werken, dan maak ik het spontaan. Ik werk analoog: alles is met de hand getekend. Ik gebruik verschillende materialen, maar werk het liefst met ecoline en aquarelpotloden. De laatste stap is het inscannen van de tekeningen en het nabewerken op de computer. Ik gebruik vaak verschillende lagen om de illustratie op te bouwen.

Heb je nog een bepaald ritueel voor je begint met illustreren? Steek je bijvoorbeeld een kaars aan, of zet je een kop koffie?
Ik begin met het opruimen van mijn tekentafel. Ik werk nogal chaotisch als ik eenmaal bezig ben, dus ik moet eerst ruimte maken om te kunnen beginnen. Ik neem een kop koffie mee van beneden en vul een glas met schoon water (voor het schilderen). Ik start altijd in de ochtend en werk door tot vijf voor twee, dan spring ik met vieze handen op de fiets om mijn kinderen van school te halen.

Zijn er ook andere plekken waar je weleens illustreert?
Ja, ik werk graag aan de keukentafel en op een bankje in de tuin.

Waaraan moet een goede werkplek voor jou voldoen?
Ik heb eigenlijk niet zoveel nodig behalve papier en mijn teken- en schildermateriaal. De plek moet wel een fijne sfeer hebben, want vanuit mijn gevoel ontstaan de mooiste tekeningen.

SCHUIF JE AAN, STACH?

In deze nieuwe rubriek schuift *STACH* aan bij kinderen die iets bijzonders doen met boeken. Deze keer luisteren we mee bij een klas die een podcast maakt! Misschien krijg jij er wel zin van om zelf ook een microfoon te pakken.

'We leren elkaar ook beter kennen, door dit samen te doen.'

– Aisha

In groep 8 van de Gelderlandschool in Den Haag wordt niet alleen gelezen, maar ook gepodcast. Samen met juf Laura maken de leerlingen **Podcasts die nergens draaien**. Voor deze aflevering is schrijver Liz Huisman te gast. De kinderen interviewen haar over haar nieuwe boek *Bliksem*.

Kijk mee tijdens de opnames!

'Bij de eerste podcast was het best rommelig. Maar elke keer leer je iets nieuws en wordt het beter.'

– Stoyan

PROBEER HET ZELF!
Podcasten hoeft helemaal niet moeilijk te zijn. Met een telefoon kun je al beginnen!

1. Kies iemand die je graag wilt interviewen.
2. Bedenk vijf vragen.
3. Neem het gesprek op.
4. Luister het terug en laat het iemand anders horen.
5. Welke vraag leverde het leukste antwoord op en waarom?

Wil je een stapje verder? Dan kun je je podcast monteren: stukjes wegknippen, muziek of geluidjes toevoegen en er helemaal je eigen verhaal van maken. Eigenlijk is het digitaal knutselen! Op freesound.org vind je gratis heel veel geluiden en muziek die je mag gebruiken.

Tips van deze podcastmakers

Als eerste moet je heel goed met je klas genoten werken.

Maak zelf vragen waar je echt in geïnteresseerd bent.

Tips voor je podcast: zorg dat je goed slaapt, zo dat je morgen plezier hebt.

Als iemand antwoordt, reageer dan zoals "Dank je" of "Wat een mooi antwoord", etc. Anders wordt het een beetje ongemakkelijk.

Doe veel onderzoek zodat je goede en interessante vragen hebt.

Glimlach terwijl je praat, mensen horen het verschil of je glimlacht of niet

'Perfectie is saai!'

– Juf Laura

Scan de QR-code en luister naar de podcast met Liz Huisman. Welke vraag vond jij het leukst? En welke had jij zelf nog gesteld? Benieuwd naar het verhaal? Lees dan ook *Bliksem*.

Wil jij ook dat STACH bij jullie aanschuift? Mail dan naar **stach@lemniscaat.nl** *en vertel ons alles over wat jullie doen. Misschien sta je met een heus artikel in de volgende editie!*

Een eeuwig meisje in de sneeuw

Juanita, 1460, Ampato (Peru)

DAAR LIGT ZE. Heel stil. Al zeshonderd jaar. Haar huid is nog bijna zoals vroeger, haar zwarte haren glimmen alsof ze net zijn geborsteld, haar tanden zijn nog helemaal gaaf. Alleen haar ogen, die houden zich verborgen achter haar wimpers. Alsof ze nog steeds slaapt. Alsof ze droomt.

Ze noemen haar Juanita.

Toen ze nog leefde, was ze een Inca-meisje, geboren in de schaduw van de grote, vuurspugende en rokende vulkaan Ampato in Peru. Daar speelde ze in het dorp, rende ze door het gras, lachte ze met haar vriendinnen.

Met een moeder die ’s ochtends haar haren vlocht en een vader die haar ’s avonds op zijn rug naar bed droeg.

Maar op een dag werd ze uitgekozen.

Uitgekozen door de goden.

De priester sprak plechtig. Haar ouders knikten. Dit was een eer. Een grote eer. Een eer zo groot dat hun ogen nat werden. Juanita begreep het.

IJSKOUDE VERHALEN VOL HARTVERWARMENDE BEELDEN

Ze werd nooit een vrouw. Geen moeder. Geen oude vrouw met rimpels en grijze haren. Nee, ze werd onsterfelijk.

Juanita voelde haar hart bonken in haar borst. ON-STER-FE-LIJK. Dat klonk als iets groots, als iets waar liederen over gezongen zouden worden. Maar het klonk ook zwaar. Alsof het haar optilde en tegelijkertijd naar beneden trok.

Ze keek naar haar moeder. Die glimlachte. Maar haar handen trilden.

Ze kreeg een veelkleurige wollen mantel aan, op haar hoofd een tooi met veren van een papegaai, aan haar voeten de mooiste sandalen. Ze mocht niet meer gewoon eten, kreeg weinig groente en heel veel vlees, als speciaal voedsel voor de goden.

En toen de dag kwam, begon de lange tocht omhoog.

Hoger en hoger klom ze. De lucht werd ijler, de ijskoude wind sneed langs haar wangen, ze hapte naar adem. Maar ze klaagde niet. Haar handen omklemden de cadeautjes voor de goden; een beeldje van een lama, twee kleipoppetjes van een man en een vrouw.

Haar voeten voelden zwaar. Haar hoofd licht. Ze was moe, zo moe. Maar ze zette door.

Op de top van de berg, tussen sneeuw en ijs, wachtten de priesters. Ze zongen heilige liederen, lieten rook opstijgen naar de hemel. Juanita wist wat er ging gebeuren. Ze was niet bang. De priester sloeg met een houten knuppel.

LEES VERDER >>

Een snelle klap op haar hoofd. Meer was er niet nodig. De slaap kwam meteen.

En toen begon haar grote reis. Niet naar het dodenrijk, niet naar de onderwereld, maar naar de eeuwigheid. De kou kroop over haar lichaam, de sneeuw bedekte haar mantel en hield haar stevig vast. Alsof de berg een arm om haar heen legde en fluisterde: Rust maar, meisje. Ik zal je bewaren.

En dat deed hij.

Ze lag daar. Heel stil. Al zeshonderd jaar. Tot de vulkaan wakker werd. Tot de aarde beefde en de sneeuw haar losliet. In 1995 vonden onderzoekers haar. Ze veegden voorzichtig het stof van haar gezicht. En daar was ze. Nog steeds een meisje. Haar huid was gaaf. Haar haren glansden.

Geen skelet. Geen mummie. Maar Juanita.

Ze ligt nu in een museum, in een glazen kist, in een kamer zo koud als haar berg. Mensen komen kijken. Ze fluisteren. Ze houden hun adem in. Want daar ligt ze, het lijkt wel alsof ze slaapt.

En misschien, heel misschien, droomt ze nog steeds.

Hopen op regen

Juanita was een Inca-meisje dat leefde rond **1450**. Ze was tussen de 12 en 15 jaar oud toen ze stierf. Waarschijnlijk kwam ze uit een belangrijke familie binnen het **INCARIJK**. Dat is te zien aan de vele versieringen op haar kleding en de dure sieraden die ze droeg. Ook werden in haar maag veel vleesresten aangetroffen, eten dat alleen rijke families konden betalen.

Het **OFFEREN VAN KINDEREN** en jonge vrouwen was een van de belangrijke **RITUELEN** van de Inca's. Het offer was bedoeld om belangrijke goden zoals **INTI** (de Zon), **MAMA QUILLA** (de Maan) en **ILLAPA** (de god van de donder en de regen) vriendelijk te stemmen. De Inca's geloofden dat het doden van een kind het evenwicht in de natuur zou bewaren en natuurrampen zoals overstromingen, aardbevingen en hongersnoden zou voorkomen. De kindoffers vonden vaak plaats na vulkaanuitbarstingen, als de as de weilanden en de waterbronnen onbruikbaar maakte. Of in periodes van droogte. De Inca's hoopten dat het na een kindoffer zou gaan regenen.

Grote eer

Wanneer een kind door priesters werd uitgekozen voor een offer, dan zag de familie dat als een grote eer. Men geloofde dat de geofferde kinderen voor altijd dienaren van de goden zouden worden. Ook bewaakten ze de gebieden waar ze geofferd werden. Door het brengen van een kindoffer werd de band tussen het Inca-volk en de goden beter.

De offers vonden vaak plaats op grote hoogte in het Andesgebergte, in het tegenwoordige Chili en Peru. De temperatuur op de met sneeuw bedekte bergtoppen is er vrijwel altijd onder nul waardoor de lichamen van de geofferde kinderen niet vergaan en goed bewaard blijven.

De kinderen kregen op de bergtop een klap op hun hoofd met een knuppel. Dat zorgde voor een snelle dood waardoor de kinderen nauwelijks pijn leden. In de weken voor het offer kregen de uitgekozen kinderen **COCAÏNE** en **ALCOHOL** toegediend waardoor ze half verdoofd waren en weinig angst voelden. De roes zorgde er ook voor dat de kinderen dachten dat ze contact hadden met de goden.

Juanita werd in 1995 gevonden op de berg **AMPATO** (6.288 meter). Door een vulkaanuitbarsting was er een stuk van een helling verschoven waardoor ze uit de sneeuw tevoorschijn kwam. Haar lichaam was volledig bevroren en na bijna 600 jaar nog geheel gaaf.

Bij het lichaam lagen ook geschenken voor de goden, zoals kleine beeldjes, aardewerk, maïskolven en schelpen. Later vonden de onderzoekers in hetzelfde gebied nog een jongen en een meisje. Het lichaam van Juanita is tegenwoordig te zien in een museum in de stad Arequipa, in Peru.

De Inca's

De Inca's waren een inheems Amerikaans volk dat woonde aan de westkant van Latijns-Amerika. Tussen 1200 en 1572 vestigden zij een groot rijk dat zich over een lengte van 4000 kilometer uitstrekte, van Colombia tot Chili. De meeste Inca's waren boeren. Ze verbouwden maïs, aardappelen, cacao, tomaten en tabak. Producten die in Europa nog helemaal niet bekend waren. Nadat de ontdekkingsreiziger **COLUMBUS** in 1492 Amerika bereikte, raakte het Incarijk in verval. Veel Inca's overleden aan besmettelijke ziektes uit Europa. De Spanjaarden doodden in 1572 uiteindelijk de laatste Inca-keizer waarmee dit eens zo grote rijk ophield te bestaan.

Uit:
Het boek van ijs en sneeuw
Adwin de Kluyver & Marieke ten Berge
€ 24,99 | 208 pag.
verschijnt in november

IN DE PRIJZEN

Juniorredacteur Mees over *Een rugzak vol*
'Wat een leuk verhaal is dit! Het is avontuurlijk en tegelijkertijd ook best een beetje spannend. De zinnen zijn precies lang genoeg, waardoor het gemakkelijk leest. En de grapjes die tussendoor worden gemaakt, maken het extra leuk. De illustraties van Linde Faas vind ik altijd mooi en maken het verhaal van Obi helemaal af.

Ken je dit boek nog niet, ga het dan zeker lezen! En ken je het wel? Ik las het inmiddels al drie keer, dus dat geeft helemaal niks!'

Kinderboekenjuryprijs voor *Een rugzak vol*

In mei wonnen Pieter Koolwijk en Linde Faas de prijs van de Kinderjury voor *Een rugzak vol*. Dat is de prijs voor het beste boek, gekozen door kinderen!

Pieter Koolwijk: 'Ik was al ongelooflijk blij met de Gouden Griffel, maar dat de kinderen nu met z'n allen *Een rugzak vol* hebben gekozen als beste boek is helemaal geweldig. Deze twee prijzen staan mooi naast elkaar op mijn plank!'

Juniorredacteur Isaya over *Een rugzak vol*
'Ik geef het een 9, het is echt heel leuk. Ik vind het goed dat er een boek is geschreven over gescheiden ouders. De illustraties zijn ook heel mooi, met overlopende kleuren en veel gevoel.'

Zilveren Penseel voor Mark Janssen

Mark Janssen maakte schitterende tekeningen bij *Aelin* van Arienne Bolt. Hij won daarmee het Zilveren Penseel, de prijs voor het mooist geïllustreerde kinderboek van het jaar!

Juniorredacteur Isaya over *Aelin*
'*Aelin* gaat over een meisje dat samen met haar opa en vader op een eiland woont. Ze denkt dat ze een buitenaards wezen is. Op een dag spoelt er een jongen aan op het strand. Hij heet Hunakai. Met hem beleeft ze allemaal spannende avonturen. En ze gaat haar angsten overwinnen. Je wilt gewoon doorlezen, want je wilt weten wat er gaat gebeuren.

Ik geef het boek een 10. Het was echt wel een heel goed boek en ik vind het heel jammer dat ik het uit heb. De illustraties zijn echt héél mooi. Mark Janssen tekent net als Vincent van Gogh, maar dan met streepjes. Ik raad het aan als je van de zee, knutselen met gevonden materialen en dingen verzamelen en van ruimteverhalen houdt.'

Juniorredacteur Mees over *Wie stout is*
'Lees jij graag schattige Sinterklaasverhalen waarin nooit iets geks gebeurt? Dan is dit boek niks voor jou. Dit boek zit namelijk vol spannende hoofdstukken, mysterieuze gebeurtenissen én sinterklaassfeer. Het boek is heel spannend en anders dan de andere boeken van Pieter Koolwijk. Maar juist daarom extra leuk! Geen standaard sinterklaasverhaal, maar een echt mysterie! De spooky afbeeldingen van Linde Faas maken het verhaal nog leuker (en spannender). Extra leuk om dit rond sinterklaas te lezen, als je durft natuurlijk!'

Zilveren Penseel voor Linde Faas

Linde Faas viel dubbel in de prijzen: naast de prijs van de Kinderboekenjury won ze ook een Zilveren Penseel voor haar tekeningen in *Wie stout is…*, een ander boek dat ze samen met Pieter Koolwijk maakte!

DENKENDE HONDEN

denkt een hond die achter een kat aan rent:
die jaag ik 's even op
want ik vind zijn geur niet lekker
en hij heeft een enge kop

of denkt een hond als hij een poes ziet lopen:
wat een schatje gaat daar voorbij
ik geloof dat ik verliefd op haar ben
misschien is zij ook verliefd op mij

denkende honden
wat gaat er in ze om
ze weten heel erg weinig
maar toch zijn ze niet dom

denkende honden
wat gaat er in ze om
ze weten heel erg weinig
maar toch zijn ze niet dom

en als je een hond ziet eten
denkt-ie dan: geen idee wat ik nu eet
maar het smaakt ontzettend lekker
dat is het enige dat ik weet

Uit:
Naar De Verte
Boudewijn de Groot, Jaco van der Steen & Mark Janssen
€ 18,99 / € 24,99 (met cd) | 32 pag.
verschijnt in september

LIEDJES DIE JE NIET MEER UIT JE HOOFD KRIJGT!

veel honden rennen keihard rondjes
op jacht naar hun eigen staart
denken ze dan: 't is geen gezicht
maar het is wel de moeite waard

denkende honden
wat gaat er in ze om
ze weten heel erg weinig
maar toch zijn ze niet dom

denkende honden
wat gaat er in ze om
ze weten heel erg weinig
maar toch zijn ze niet dom

er zijn honden die, als je een stok gooit,
alleen maar dommig blijven staan
denken ze dan: wat willen ze nou eigenlijk
moet ik daar soms achteraan?

denkende honden
wat gaat er in ze om
ze weten heel erg weinig
maar toch zijn ze niet dom

denkende honden
wat gaat er in ze om
ze weten heel erg weinig
maar toch zijn ze niet dom

honden kunnen vast wel denken
ze denken dit of ze denken dat
honden kunnen van alles denken
maar niemand weet precies wat

dus als je een hond voor zich uit ziet staren
en je denkt: wat denkt-ie dan?
dan moet je maar bedenken:
een hond denkt er het zijne van

Het geheim van Schemereiland

Het zal je maar gebeuren: je wordt door je moeder gedumpt bij een oma die je nog nooit hebt gezien, omdat zij zo nodig naar Amerika moet. Dat overkomt Rits. Hij zit er niet op te wachten en zijn oma Clotilde al helemaal niet. En dan is er ook nog eens een raar buurmeisje...

Een vette, zwarte spin kruipt over het plafond, alsof zwaartekracht niet bestaat. Met mijn wijsvinger mik ik precies op zijn rug. Het lijkt wel of de spin voelt dat er een denkbeeldig pistool op hem gericht wordt. Hij versnelt zijn pas en struikelt haast over dikke latten die bijna onzichtbaar tegen het plafond zijn bevestigd. Plotseling verdwijnt hij.

Ik duw mezelf omhoog in het matras en probeer te achterhalen waar het beest in wegkroop. Her en der zitten dikke klodders witte verf, alsof ze elk moment als vogelpoep op de vloer kunnen druipen. Nu kan ik het duidelijk zien. Tegen het plafond zijn in een rechthoek latten gemaakt. Aan de binnenkant van de latten kiert een spleet.

Dit kan maar één ding betekenen.

Hier, in deze hoek van het plafond, zit een luik.

Een geheim luik, welteverstaan.

Waarom heeft Clotilde er anders met geen woord over gerept toen ze me de kamer liet zien?

In één milliseconde staan de zachte haartjes op mijn armen recht overeind. Er loopt een rilling over mijn rug. '*This is big!*' fluistert detective Harding.

Ja, dit is groot!

Op mijn tenen sluip ik naar de hoek van de kamer. Ik weet niet waarom ik sluip, niemand zal me nu betrappen, ze hebben het veel te druk met elkaar. Maar de situatie vraagt echt om sluipen. Het is het onbekende, het geheimzinnige. Het verzwijgen door Clotilde ook.

Welke geheimen houdt ze voor mij verborgen?

Wat mag ik absoluut niet zien?

Dit luik is niet zomaar een luik. Dat voel ik aan alles.

Nu ik eronder sta, zie ik pas het kleine gat waar precies één vinger doorheen past. Met mijn voet trek ik een stoel bij en klim erop. Ik poer mijn wijsvinger door het gat en geef een ruk aan het luik. Hout snerpt over hout. Het laat een striem achter in de knik van mijn vinger. Stof dwarrelt naar beneden. De zwarte spin schiet tevoorschijn en brengt zichzelf in veiligheid in de hoek van het plafond. Maar het luik blijft potdicht.

Mijn wijsvinger is veruit mijn sterkste. Ik steek hem weer in het gat, zet me schrap en ruk zo hard ik kan.

Met een schok schiet het luik uit de sponning. Het klapt naar beneden. Een kruiwagen stof en opgedroogde muizenkeutels valt over mij heen, zo mijn haar in. De geur van beschimmelde boeken en muffe gordijnen beneemt me de adem. Ik knijp mijn neus dicht en vlucht de stoel af. Plof op mijn bed. Daar hap ik naar lucht.

Het luik hangt nog steeds naar beneden. Er plakt een ladder tegenaan, in elkaar gevouwen als een bouwpakketje, wachtend op bevrijding.

Dit is duidelijk een klus voor mijn zakmes. Al twee jaar lang draag ik het iedere dag bij me, voor het geval van je weet maar nooit. Maar meer dan mijn nagels knippen of een korstje openpeuren deed ik er tot nu toe niet mee. Eindelijk kan ik het écht nuttig gebruiken. Voor *belangrijke zaken*.

Ik klim weer op de stoel. Het bouwpakket blijkt lang niet zo ingewikkeld als het lijkt. Kwestie van klemmetjes losmaken en een beetje rukken en trekken en...

BAM!

Met een enorme knal valt de ladder naar beneden. Ik verlies mijn evenwicht en smak tegen de vloer. Mijn heup brandt verschrikkelijk. Muisstil blijf ik liggen en luister of er iemand de trap op komt, maar Clotilde blijft gelukkig beneden.

Nu proef ik het pas. Mijn hoektand heeft zich in het zachte vlees geboord. Bloed sijpelt mijn mond in en direct zwelt mijn lip op. Met mijn vingertoppen betast ik de bult. Ik moet eruitzien alsof ik net eigenhandig een stel zware jongens heb ingerekend.

Wat heb ik gedaan?

Mijn hart klopt in mijn slapen. Als Clotilde straks naar boven komt, vermoordt ze me. Nou ja, niet letterlijk natuurlijk. Nee, dat zal wel niet. Maar ze gooit me wel op straat.

En al lijkt dat misschien dé oplossing, al lijkt het misschien precies wat ik nodig heb, ik...

'Verman je, jongen!' Het is detective Harding. 'Jij wilt toch zo graag weglopen? Jij hebt toch de weg naar huis uit je hoofd geleerd? Elk detail in je opgezogen? Dan is dit *peanuts*.'

Ik schraap mijn keel, knak mijn vingers. 'Oké, Rits! Kom op. Je kunt dit,' zeg ik tegen mezelf.

Het werkt.

Mijn hart doet weer normaal.

Mijn hersenen werken weer.

En het bloeden stopt.

Ik pak de trap aan twee kanten beet en voel of hij stevig staat.

'Wat doe je?'

Van schrik stoot ik mijn kop tegen het luik. In mijn raam zit Ping.

'Hoe kom jij hier?'

Ping wijst. Een brandweerladder van zeker vijf meter steekt uit Pings raam, over de heg van Clotilde, over het schuine dak, zo mijn raam in.

'Ben je daar...'

'Niks bijzonders hoor,' zegt ze. 'Nou, vertel op. Wat loop je hier te prutsen?' en ze wijst naar de trap.

'Geen idee.'

'Tuurlijk wel,' zegt ze. 'Je bent gewoon een nieuwsgierig aagje. Een pottenkijker. Geef het maar toe, Ritsie!' Ping zet haar handen in haar zij en tuurt door het trapgat. 'Nou, waar wacht je nog op? Huppetee, die zolder op! Anders ga ik, hoor.'

In een wip sta ik op de onderste sport en klauter naar boven. In mijn heup zit een mes dat dieper en dieper snijdt. Ik klem mijn kiezen op elkaar en ga door. Net zoals Harding. Toen hij laatst werd neergeschoten, zakte hij ook niet in elkaar als een zielig hoopje mens. Nee hoor. Hij rende gewoon door, ook al lag zijn knie aan flarden. En hij redde dat jochie nog ook.

Ik tast de rand van het trapgat af. Weer die geur van muffe boeken en beschimmelde gordijnen. Hier moet wel een échte schat liggen. Leren sporttassen vol goudstaven. Diamanten oorbellen zo zwaar dat je oorlellen ervan uitrekken. Superbelangrijke staatsgeheimen.

Dit is hét moment.

Hierna zal mijn leven nooit meer hetzelfde zijn, en ik voor altijd een ander mens.

Ik zwiep mijn benen omhoog. Het linker mist doel door mijn zere heup, maar het rechter heeft beet. Mijn knie schraapt over het ruwe hout. Ik trek mezelf op aan de rand van het luik, schuif als een worm de vloer op.

Haast moet ik maken.

Voor er iets...

Voor iemand...

Als een bezetene zoek ik de zolder af.

'Wat zie je?' zegt Ping.

Ik spits mijn oren en luister of er kapers op de kust zijn. Maar ik hoor niks.

'Nou, vertel! Zie je wat?'

Langzaam wennen mijn ogen aan het duister.

Zorgvuldig scan ik de ruimte, laat mijn blik over alle voorwerpen glijden. Door een klein dakraam valt een beetje avondlicht naar binnen. Ik volg het naar de verste hoek.

Op mijn knieën kruip ik de nauwe ruimte in. Ik moet mijn hoofd tussen mijn schouders trekken, zo laag is het hier. Op de tast volg ik de ruwe planken.

En dan ineens zie ik het.

Uit:
Het geheim van Schemereiland
Kris Terwindt
€ 15,99 | 288 pag.
verschijnt in oktober

WERKEN BIJ DE UITGEVERIJ...

BEELD © MIRIAM BOS

Anneke

Een boek maak je bij Lemniscaat niet alleen. Van redacteuren die het schrijven begeleiden tot vertegenwoordigers die ervoor zorgen dat de boeken in de boekhandel te koop zijn: achter de schrijvers en illustratoren staat een heel team. In dat team hebben alle mensen hun eigen taak. Maar wat doen ze nou precies? Vandaag spreken we Anneke van de afdeling redactie.

Hoi Anneke! Jij bent redacteur. Wat houdt dat eigenlijk in?
Kort gezegd houdt het in dat ik van lezen mijn werk heb gemaakt. En dat lezen doe ik meestal op twee manieren: 'inhoudelijke redactie' en 'correctie'.

Bij inhoudelijke redactie kan er nog veel aan het verhaal veranderd worden. Samen met de schrijver lees ik het verhaal door en ik plaats opmerkingen in de kantlijn. Ik zeg dan bijvoorbeeld dat ik een stukje niet zo sterk vind, of juist dat het me enorm raakt. Maar ik let ook op kleine details: heeft elk personage overal dezelfde haarkleur? Klopt het dat diegene binnen een uur van Groningen naar Amersfoort rijdt?

Voor correctiewerk krijg ik een pdf van een boek waarin de tekst en tekeningen zijn vormgegeven. Ik lees en bekijk alles en controleer voornamelijk op fouten. Dan moet je denken aan spelfouten en afbreekfouten (aan het einde van de regel staat dan bijvoorbeeld me-teen in plaats van met-een), maar ook aan verhaalelementen die écht niet kloppen.

Wat vind je het leukst om te doen?
Ik geniet altijd enorm van de momenten wanneer ik werk voor het eerst mag zien. Bijvoorbeeld wanneer een illustrator langskomt met zijn/haar/diens illustraties. Of toen ik voor *Hotel Zweefkees* voor het eerst de liedjes mocht beluisteren. En natuurlijk ook als ik een verhaal voor het eerst lees. Het raakt mij elke keer weer dat er zoveel creatieve mensen zijn, die zoveel mooie dingen kunnen maken. En dat ik daar dan bij mag helpen.

En wat vind je het minst leuk om te doen?
Wanneer ik van een boek de inhoudelijke redactie heb gedaan, doet een van mijn collega-redacteurs de correctie. Daarna komt de pdf met opmerkingen mijn kant op en samen met de vormgever van het boek ga ik de opmerkingen langs. Bijvoorbeeld: de pdf komt terug en er staan twintig opmerkingen in. Ik loop ze allemaal na en stuur de pdf daarna naar de vormgever. Vervolgens krijg ik een aangepaste pdf terug. Ik check dan of alle opmerkingen goed zijn doorgevoerd. Soms is dat niet zo en moeten er opnieuw opmerkingen worden geplaatst. Dit proces herhaalt zich net zolang tot er geen opmerkingen meer zijn.

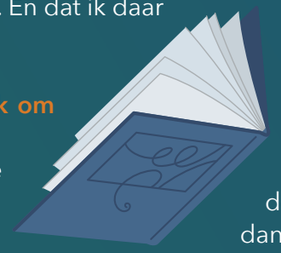

Ik vind dit proces vaak leuk, maar soms gebeurt het dat een pdf heel veel opmerkingen heeft. Ooit had ik een pdf met bijna achthonderd opmerkingen… Tsja, dan is het wel saai om alles een voor een te controleren.

Hoe ziet een gemiddelde werkdag eruit?
Ik werk één dag in de week op kantoor in Rotterdam en op mijn andere werkdagen werk ik vanuit huis. Die dagen verschillen enorm van elkaar. Op de uitgeverij is het altijd gezellig. Het is fijn om alle collega's te zien en te spreken. 's Ochtends hebben we twee overlegmomenten en daarna lunchen we samen. Op deze dag komen er ook vaak auteurs en/of illustratoren langs.

Als ik thuiswerk, begin ik meestal als mijn dochter naar school is. Het is dan helemaal stil in huis… Dat is natuurlijk perfect voor als je echt diep in een verhaal wil duiken. Inhoudelijke redactie probeer ik daarom zo veel mogelijk thuis te doen.

Welk boek heeft een bijzonder plekje in je hart?
Ik heb veel boeken die bijzonder voor me zijn. Ik denk bijvoorbeeld aan het eerste boek dat ik mocht redigeren bij Lemniscaat, de youngadultserie waar ik over blogde op mijn eigen boekenblog, het boek dat mij een totaal ander beeld van liefde gaf, enzovoort. Bepaalde momenten in mijn leven zijn verbonden aan bepaalde boeken of van sommige boeken weet ik nog precies waar ik was toen ik ze las.

Maar als ik echt moet kiezen, ga ik voor *Matilda* van Roald Dahl. Voor mijn gevoel begon het daar allemaal mee. Ik heb een oudere zus en toen ik nog jong was, ging ik weleens bij haar 'logeren'. Op haar zolderkamer stonden twee bedden en ik sliep dan in het logeerbed. Voordat we gingen slapen, las mijn zus mij eindeloos voor. En dat was heel vaak uit *Matilda*.

Wat zou je kinderen aanraden die later ook bij een uitgeverij willen werken?
Gek genoeg heb ik zelf nooit gedacht aan werken bij een uitgeverij. Niet dat ik het niet wilde, maar ik had gewoon niet bedacht dat het een optie was.

Ik had wel altijd al een grote liefde voor verhalen en taal. Daarom volgde ik na de middelbare school de lerarenopleiding Nederlands. Ik heb zeven jaar voor de klas gestaan op een erg leuke middelbare school in Amersfoort. Al die tijd hield ik daarnaast een boekenblog bij. Het voelde vooral als een hobby, een passie, maar niet iets wat je voor je werk zou kunnen doen. Toch? Rond 2020 kwam ik de cursus corrigeren van Mirjam Hoekstra tegen. Ik had nog nooit van het hele begrip gehoord, toch denk ik dat het zo moest zijn. Ik volgde de cursus en een jaar later dacht ik: ik zeg mijn baan op en ga als freelanceredacteur aan de slag. Dat vond ik heel spannend!

Al snel mocht ik voor verschillende uitgeverijen corrigeren en persklaar maken. Ook voor Lemniscaat. Op die manier ben ik uiteindelijk bij Lemniscaat terechtgekomen.

Oftewel: als je je hart volgt, kom je vanzelf waar je moet zijn.

SPIERBALLEN

Tijdens het nagerecht kreeg Siska een appje. Het was een spraakbericht van Kaya. Ze keek naar Inke, die het ook al had opgemerkt.

Na het eten ging Suniel op de bank zitten met zijn iPad om spelletjes te doen. De ouders dronken thee en koffie. Siska nam Inke mee naar haar kamer.

Inke pakte meteen haar telefoon. ‘Ben benieuwd wat hij te zeggen heeft.’

‘Ik ook.’

Inke zette het spraakbericht van Kaya aan.

Ja hoor… ik weet het heus wel. Jullie zijn samen. Zonder mij. Niemand heeft gevraagd of ik wilde komen. Ook Stip is niet gevraagd. Alle jongens buitengesloten. Typisch.

Maar goed. Omdat ik een trouwe vriend ben – de trouwste die er is – spreek ik nu deze boodschap in.

Dit is een officiële verklaring van de Club van Drie Gekke Maar Toch Leuke Personen Die Van Bloemen En Chips Houden. Afgekort CDGMT… nou ja, dat past niet op een armband.

Goed, nu de mededeling: er zijn regels waar iedereen zich aan moet houden.

Ten eerste: je belooft dat je nooit de laatste koek opeet zonder het te melden. En als je het tóch doet, dan zorg je voor een nieuwe. Zelfgebakken. Misschien.

Ten tweede: als je liegt over het aantal snoepjes in je jaszak, verlies je tijdelijk het recht op limonade. De anderen beslissen of dat aanmaak of prik is.

Ten derde: ruzies los je op met een vergadering. Met chips. Zonder chips geen vergeving.

Ten vierde: als iemand verdrietig is, doen we daar niet moeilijk over. Dan zijn we dat gewoon met z’n drieën. En daarna kijken we een stomme film tot het beter gaat.

Ten vijfde: als je iets raars doet, zoals praten met een plant of zingen tegen een hond, lachen we alleen als jij zelf begint.

Tot slot: deze afspraken gelden zolang niemand verhuist, verdwijnt of zich aansluit bij een andere vriendengroep zonder officiële toestemming.

PS Ik ga nu kijken of Stip thuis is, en dan ga ik met hem chips eten en een film kijken. Want hij snapt me tenminste.

De meisjes schoten tegelijk in de lach.

‘Hij is echt gek,’ zei Inke. ‘Maar wel grappig.’

Siska knikte. ‘Trouwens helemaal geen slecht idee, wat hij zei. Een inscriptie op onze armbanden.’

‘Maar dan niet met de club van drie gekken, of hoe hij dat ook noemde.’

‘Nee!’ Siska begon weer te lachen.

‘Het was trouwens echt gezellig vanavond,’ zei Inke. ‘En het eten was lekker.’

‘Dank je. Onze moeders kunnen het ook goed met elkaar vinden.’

‘Ze zeggen dat wij op onze moeders lijken, maar eigenlijk lijken zij ook best op elkaar.’

‘Ja,’ zei Inke. ‘Allebei van die doeners. Pittige tantes, zou mijn vader zeggen.’

Siska knikte. Ze zag dat Inke naar het altaartje van haar vader keek.

‘Ik wist niet dat je vader Tim heette,’ zei Inke.

Siska wees naar de blauwe box in de hoek van de kamer. ‘Daar zitten zijn honkbalspullen in. Dat was zijn grootste hobby. Volgens mij vond hij het wel jammer dat ik het niet zo leuk vond om te doen.’

‘Mis je hem erg?’

‘Ja. Echt heel erg. Hij was altijd lief. En rustig. Zoals jouw vader. Hij remde mijn moeder een beetje af. Ze kan zo serieus zijn. En ze werkt veel te hard. Toen en nu al helemaal. Mijn vader verzon altijd plannetjes om iets leuks te doen. Iets geks. En dan moest ze wel mee. Eerst mopperde ze dat ze geen tijd had, en later vond ze het geweldig.’

‘Het lijkt me heel moeilijk om je vader te moeten missen.’

EEN HARTVERWARMEND VERHAAL OVER OMGAAN MET TEGENSLAGEN

‘Dat is het ook.’

‘Hoe ga je daarmee om?’

Siska dacht even na. ‘Vroeger stopte ik het weg, zoals mijn moeder dat volgens mij nog steeds doet. Maar de laatste tijd probeer ik te doen wat jouw oma me heeft geleerd. Aan hem denken, niet tegen de pijn vechten. Gewoon verdriet hebben, maar ook denken: wat was je toch lief. En dan neem ik me voor net zo lief te worden als hij was.’

‘Wooow…’ Inke keek haar vol bewondering aan. ‘Lukt dat?’

‘Niet altijd. Maar als het lukt…’

Inke keek naar Siska. Ze wist precies wat Siska wilde zeggen. Ze legde haar hand op haar borst. ‘… dan krijg je spierballen hier.’

Later die avond, toen het bezoek vertrokken was, stond Siska nog even bij haar zinnia’s. De zon was ondergegaan. De lucht kleurde diepblauw, met nog een streepje roze aan de rand van de wereld.

Haar moeder kwam bij haar staan. Ze had haar pantoffels aangetrokken en hield een glas in haar hand. ‘Ze doen het goed, hè?’

‘Ja.’

‘Vond je het gezellig?’

‘Heel erg,’ zei Siska. ‘Dank je wel dat je dit hebt gedaan, mam.’

Haar moeder knikte langzaam. ‘Je had gelijk. We zijn veel te vaak met z’n tweetjes.’

Siska keek naar de bloemen. ‘Ik hou van gezelligheid. Net als papa.’

‘Ik weet het,’ zei haar moeder. Ze zweeg even. ‘Ik heb dat te lang niet ingezien.’

Siska haalde diep adem. ‘Ik heb het met Inke net nog even over papa gehad.’

‘O,’ zei haar moeder. ‘En…?’

‘Ik vertelde dat ik veel aan hem denk.’

Haar moeder ging naast haar op bed zitten. ‘Aan wat voor soort dingen denk je dan?’

‘Aan van alles. Dat we samen naar school fietsten. Of dat we op zaterdag brood bakten. Hij liet mij dan het deeg kneden. En ik mocht zelf het vormpje kiezen. En hij deed net alsof ik de baas was.’

Haar moeder glimlachte zacht. Ze keek naar het altaartje boven haar bed.

‘Ja, dat weet ik nog. Hij vond dat altijd zo gezellig met jou.’

‘En dat we een keer samen mijn fiets repareerden. De ketting lag eraf. We kregen allebei vieze handen. Maar het lukte wel.’

Ze zweeg even.

‘En natuurlijk… dat honkbal.’

Ze keek naar de muur, waar de honkbalknuppel stond.

‘Hij vond het zo leuk als ik met hem meeging. Ik vond het spel saai om naar te kijken, maar ik vond het fijn om daar te zijn. Gewoon… bij hem.’

Haar moeder legde haar hand op Siska’s arm.

Siska keek opzij. ‘Doe jij dat ook?’

Haar moeder keek haar even verbaasd aan, maar toen werd de blik in haar ogen zacht.

‘Wat dacht je? Iedere dag. Iedere nacht. Iedere ochtend als ik wakker word, zie ik de lege plek.’

‘Maar je laat het nooit merken.’

‘Ik wil sterk zijn.’

Siska knikte. ‘Huil je weleens om hem?’

Haar moeder was even stil. ‘Soms. Als niemand het ziet. Maar ik ben er bang voor.’

‘Waarvoor?’

‘Dat als ik ga huilen… het niet meer ophoudt.’

Ze zwegen. Alleen het zachte tikken van het zeil aan de balkonrand was te horen.

‘Mevrouw Kamla heeft een keer tegen mij gezegd dat je slechte en goede tranen hebt,’ zei Siska.

Haar moeder keek haar aan.

‘Slechte tranen heb je als je boos of jaloers bent. Maar als je verdriet hebt om iets moois, dan komen er goede tranen. En die genezen je verdriet.’

Haar moeder slikte. ‘Mevrouw Kamla is heel wijs,’ zei ze toen zacht.

Uit:
Spierballen
Guido Bottinga
& Miriam Bos
€ 16,99 | 124 pag.
verschijnt in oktober

© illustratie: Miriam Bos, uit: *Spierballen* van Guido Bottinga, een uitgave van Lemniscaat, 2026

eenden kwaken, katers snorren,
bijen zoemen, luiaards geeuwen,
duiven koeren, varkens knorren.

vlinders vliegen, rupsen kruipen,
padden lopen, kikkers springen,
reigers vissen, tijgers sluipen.

zwijnen wroeten, teken bijten,
slakken slijmen, hazen hollen,
mussen tjilpen, lijsters schijten.

en een mooi verhaal verkopen
doen in Dordrecht de giraffen.

Bette Westera

Op bezoek bij de kinderboekwinkel

Ben je op zoek naar een goed boek, dan ben je bij de kinderboekhandel aan het juiste adres. Gelukkig zijn we in Nederland en België heel wat kinderboekhandels rijk! Vandaag zijn we op bezoek bij ***Kinderboekwinkel De Giraf*** *in Dordrecht, om heerlijk rond te neuzen tussen al het moois en Femmie te ontmoeten.*

Hoi Femmie! Fijn dat we hier op bezoek mogen komen. Kun je iets vertellen over de boekwinkel waar we nu zijn?
Natuurlijk! De Giraf bestaat al ruim 30 jaar. Wij verkopen kinderboeken. Voor pasgeboren baby's tot jongvolwassenen, al zijn onze boeken ook voor grote mensen heel leuk! Het meest opvallende aan de winkel (naast alle mooie boeken) is de giraf die uit de gevel komt. Haar lijf is een groeimeter! Overal in de winkel staan ook giraffen: het zijn er 65, ik heb ze speciaal voor jullie nageteld. Dat is nog maar een klein deel van onze verzameling.

Wat is het leukste aan werken in een kinderboekhandel?
Alles is leuk aan dit werk, maar het allerleukste is het als kinderen enthousiast terugkomen om te vertellen hoe leuk ze het boek vonden dat je geadviseerd hebt. Dan kan mijn dag niet meer stuk.

Wat is de gekste vraag die een kind je ooit heeft gesteld?
Wij zeggen altijd: gekke vragen bestaan niet! Maar we krijgen opvallend vaak de vraag: 'Heb je nou echt al deze boeken gelezen?' We hebben hier zo'n 12.000 boeken in de kasten staan, dus nee, die heb ik niet allemaal gelezen, haha.

Volwassenen stellen soms ook gekke vragen. Dan willen ze heel graag een specifiek boek, maar dan weten ze alleen nog dat er blauw in het omslag zat. Een paar jaar geleden zocht een vrouw haar lievelingsboek van toen ze kind was, ze wist alleen nog dat het woord 'bovenover' erin voorkwam. Gelukkig wist ik toen wel gelijk dat ze op zoek was naar *Wij gaan op berenjacht*.

Wat is het meest verrassende dat je ooit in de winkel hebt meegemaakt?
Elke dag is verrassend, maar een paar weken geleden stond Harmen van Straaten met een heeeele grote taart bij ons in de winkel. Zijn boek *Hé, wie zit er op de wc?* was jarig (tien jaar) en van alle zelfstandige boekwinkels hadden wij de meeste exemplaren verkocht. Dus toen kreeg de hele dag iedereen die in de winkel kwam een stukje taart.

Je noemt jezelf 'dyslectische boekhandelaar'. Je kunt vast ook goed advies geven aan kinderen met dyslexie. Wat zou je hun aanraden?
Leuke boeken lezen! Niet te veel naar volwassenen luisteren die zeggen dat je alleen een bepaald type boeken moet of mag lezen. Lees boeken waar je zin in hebt. Lezen is echt heel leuk, alleen zijn niet alle boeken even leuk voor jou. Toen ik in groep acht zat, moest ik van de juf boeken halen in groep drie en groep vier, want dat waren de boeken die ik aankon. Die boeken vond ik echt heel saai. Op de middelbare school moest ik gewoon met de klas meelezen. Die boeken waren echt heel moeilijk voor mij, maar wel heel spannend! Ik smulde ervan en ben nooit meer gestopt met lezen. Hoe meer je leest, hoe makkelijker het wordt. Al blijft het altijd lastig, maar dat is helemaal niet erg.

Welk Lemniscaatboek is jouw favoriet?
Pluk en Pluis van Mathilde Stein! Of *De trollen van Leif* van Pieter Koolwijk, of *Cadeautje!* van Miriam Bos, of *Borealis* van Marloes Morshuis... Ik heb veel favorieten, geloof ik.

En een bonusvraag... Stel: de winkel komt 's nachts tot leven. Welk boek zou dan als eerste gaan praten?
Niet praten, maar tjilpen. *De geheime tuin* van Frances Hogdson Burnett is mijn favoriete kinderboek aller tijden. Als de winkel tot leven komt, dan hoop ik dat het roodborstje uit de geheime tuin ontsnapt en me ermee naartoe neemt.

Dank je wel, Femmie!

Bij welke kinderboekwinkel moeten we echt langsgaan? Laat het ons weten via **stach@lemniscaat.nl**!

illustraties © Daphne Louter, uit *De geheime tuin* van Frances Hodgson Burnett, een uitgave van Lemniscaat, 2022

De tovenaar van Oz

Het paleis glinsterde vanbinnen al net zo hard als vanbuiten, en overal stonden standbeelden van oude ridders en koningen. De stijve wachter bracht hen naar een kamer waarin een tafel en een lange rij groene stoelen stonden, en gebaarde dat ze moesten gaan zitten.

Daarna verdween hij.

Doortje staarde naar de kroonluchters die aan het plafond hingen en een sprankelend licht verspreidden. Ze dacht aan tante Em en oom Henri. Ze leken zo ver weg, zo verschrikkelijk ver. Zou oom Henri op het land aan het werk zijn? En wat deed tante Em nu? Zouden ze erg verdrietig zijn? 'Jij bent ons zonnestraaltje,' zei tante Em altijd. 'Zonder jou zou ons huis donker zijn.' Maar ze hadden helemaal geen huis meer, want dat stond nu hier, in het Land van Oz. Misschien woonden ze wel in de schuur, bij de koeien en Sjokkie.

Doortje perste haar lippen op elkaar. Die tovenaar moest haar helpen, of hij wilde of niet. Het moest.

Haar ogen gleden over haar vrienden – de vogelverschrikker, de blikken boswachter, de laffe leeuw. Allemaal zaten ze met gebogen hoofd, de leeuw trilde een beetje.

Toto zwaaide met zijn staart toen hij haar blik ving. Ze krabbelde achter zijn oren en haar gedachten gingen even naar de boer, en naar wat hij had verteld over de tovenaar. Misschien leek hij echt op een tandarts. Zo voelde het nu wel in elk geval.

*

Er kraakte een deur en de wachter verscheen in de opening. 'De grote tovenaar wil jullie een voor een zien. Als eerste het meisje met de zilveren schoenen.'

'Wij letten wel op Toto,' zei de vogelverschrikker. 'Ga maar met hem mee.'

Doortje stond op en volgde de wachter door een paar lange gangen.

'Hoe weet de tovenaar dat ik zilveren schoenen aanheb?' vroeg ze.

'Dat heb ik hem verteld,' antwoordde de wachter. 'En reken maar dat hij weet wat dat betekent.' Hij maakte een hoofdbeweging naar een rijkversierde dubbele deur aan het einde van de gang. 'Hier moet u alleen naar binnen. Ik heb geen toegang tot de troonzaal.'

Zijn hielen klikten en hij sprong in de houding. Bewegingloos bleef hij staan.

'O,' zei Doortje. Ze aarzelde. Het liefst zou ze zich nu omdraaien en keihard wegrennen, maar in plaats daarvan kamde ze met haar vingers door haar haar. Ze trok haar schouders recht. 'Vooruit met de geit,' mompelde ze, precies zoals oom Henri altijd deed als hij een lastige klus moest klaren. Ze duwde tegen de deur, stapte naar binnen en haar mond viel open.

De troonzaal was gigantisch en schitterde zo fel dat haar ogen ondanks haar bril begonnen te tranen. De wanden en het plafond waren volledig bedekt met stralende juwelen, en er hingen honderden lampen die alle flonkeringen eindeloos weerkaatsten. Ze knipperde een paar keer en toen ging haar blik naar de hoge, stenen troon die midden in de zaal stond. Met een gil deinsde ze terug.

Op de troon lag een hoofd. Een reusachtig, haarloos hoofd, met een wrede mond en een scherpe neus. Maar het meest angstaanjagend waren de gifgroene ogen die haar star aankeken. De mond bewoog en een bulderende stem vulde de ruimte.

'Ik ben Oz. De grote en verschrikkelijke tovenaar.

Zeg me wie je bent en waarom je het waagt me te bezoeken.'

Doortje slikte. 'Ik ben Doortje uit Kansas,' antwoordde ze beverig. 'Ik kom u om hulp vragen.'

De ogen bleven lange tijd op haar rusten, toen klonk de stem opnieuw.

'De zilveren schoenen die je draagt, zaten vroeger aan een paar andere voeten. Heksenvoeten.'

Doortje voelde haar wangen warm worden. 'Mijn huis,' stotterde ze. 'Mijn huis is per ongeluk op een heks gevallen en toen heeft een andere heks me haar schoenen gegeven.'

'Ik heb ervan gehoord,' zei de stem. 'Van de gevaarlijke heksendoodster met haar toverdier.'

'U moet me helpen,' zei Doortje. 'Ik ben niet gevaarlijk, en mijn toverd... mijn hondje ook niet. We willen alleen maar terug naar huis. Naar Kansas.'

'En waarom zou ik je helpen?'

'Omdat u de enige bent die dat kunt. U bent de grootste tovenaar die er bestaat, dat zegt iedereen.'

Het bleef een moment stil.

'Niets voor niets,' zei de stem toen.

'Hoe bedoelt u?' vroeg Doortje.

'Voor wat hoort wat. Als ik jou help, moet je daar iets voor terugdoen. Zo werkt het hier in ons land. Dat staat in het protocol.'

'Maar wat moet ik dan doen?'

'De valse, eenogige heks van de West doden,' antwoordde de tovenaar.

Het was alsof het ineens ijskoud werd in de zaal en Doortje rilde.

'Dat kan ik niet,' zei ze.

'Je hebt de heks van het oosten uitgeschakeld, dus die van het westen moet ook geen probleem voor je zijn. Zodra je me komt vertellen dat ze dood is, zal ik je terugbrengen naar Kansas. Geen seconde eerder.'

'Die ene heks, dat ging per ongeluk,' protesteerde Doortje. 'Verder heb ik nooit iemand doodgemaakt. En als u het zelf niet kunt, hoe moet ik het dan doen? Ik kan niet eens toveren!'

'Nee?' De ogen in het reuzenhoofd gingen even naar Doortjes voeten. 'Nou, pech gehad, dan. In dat geval kun je Kansas vergeten en zijn we uitgepraat. Een goedemiddag verder nog.'

Somber verliet Doortje de troonzaal en liet zich door de wachter terugbrengen naar de kamer waarin haar vrienden zaten. Die keken haar hoopvol aan.

Uit:
De tovenaar van Oz
L. Frank Baum & Marieke Nelissen
Vertaald door Margaretha van Andel
€ 17,99 | 204 pag.
verschijnt in november

Recensies

JUTTA over **Kauw van jou**

KRIS TERWINDT

€ 15,99 | 200 pag.

Ik vond dit een heel zielig verhaal. Het gaat over Pim en het gaat over de week voor de eerste sterfdag van haar broer. Pim leeft een beetje een eenzaam leven, omdat haar ouders nog erg verdrietig zijn. Ze komt eigenlijk haar kamer niet uit. Totdat ze besluit naar buiten te gaan en daar Thilo ontmoet. Door met hem op pad te gaan, komt Pim meer over haar broer te weten. Het boek is erg goed geschreven. Ik voelde me ook echt verdrietig tijdens het lezen. Dit is dus geen boek dat je moet lezen als je zin hebt in een grappig verhaal. Al is Thilo wel een personage dat het boek wat luchtiger maakt. Hou je van realistische verhalen die je raken, dan is dit een boek voor jou.

Kauw van jou is het eerste boek dat Kris Terwindt heeft geschreven. Het maakt mij nieuwsgierig naar nieuwe boeken van haar. Ik hoop dat ze nog meer boeken gaat schrijven.

NOOR over ***Kinderen van Moeder Aarde***

THEA BECKMAN

€ 17,99 | 486 pag.

Het boek *Kinderen van Moeder Aarde* gaat over Thule, het vroegere Groenland, zes eeuwen na de Derde Wereldoorlog. Thule wordt door vrouwen geregeerd, van wie de Konega de belangrijkste is. De inwoners van Thule leven met de natuur, zonder wapens en leger. Christian, de enige zoon van de Konega, wordt verliefd op Thura, een gewoon meisje. Op een dag vaart een onbekend schip Thule binnen met als doel om Thule te veroveren. Het schip komt uit het Badense Rijk. De Badeners denken dat dat makkelijk zou zijn zonder een leger. Christian speelt een grote rol bij de gebeurtenissen.

Ik vind dat het boek erg spannend is door de vele verhalen en ook vind ik dat het boek erg mooi is geschreven, je ziet het gewoon helemaal voor je en je wilt verder lezen. Het boek zette mij ook aan het denken over wat erin wordt geschreven en hoe dat nu terug te zien is in de wereld. Wel vind ik dat het boek erg dik is en soms wel lastig te lezen is. Daarom raad ik dit boek aan vanaf ongeveer 12 jaar. Het boek is zo mooi dat je het moet lezen!

ISAYA over ***Atta***

JOLIEN JANZING

€ 16,99 | 140 pag.

Atta gaat over een meisje in de prehistorie. Ze vindt het niet eerlijk dat ze alleen maar vruchten mag zoeken en wil mee met de jagers. Zo raakt ze in een spannend avontuur verzeild.

Ik geef het boek een 10. Ik heb op school over de prehistorie geleerd en daardoor weet ik goed wat het is, en dat maakt het heel leuk om dit boek te lezen. En Atta is best wel stoer, dat is ook leuk.

Ik vond de illustraties heel mooi. De kleuren vloeien mooi in elkaar over en het is heel leuk dat er zoveel in het boek stonden.

EVELINE over ***Hotel Zweefkees***

KELLY VAN KEMPEN & MARIEKE NELISSEN

€ 24,99 | 320 pag.

Enige weken geleden plofte *Hotel Zweefkees* van Kelly van Kempen bij mij op de deurmat. Het is een groot, indrukwekkend boek met een heel kleurrijke voorkant. In dit boek ga je samen met Kalani, zijn vrienden Essie en Sim en een bonte stoet hotelgasten op weg naar het Land van de Tovenaressen om Hotel Zweefkees te redden. Het is een grappig boek door de bijzondere personages die met Hotel Zweefkees meereizen en de trekjes van Kees zelf. Ik vond het ook een heel spannend boek. Gaat Kalani het redden? Komt hij op tijd aan? Je wil gewoon doorlezen en het is daardoor moeilijk om te stoppen.

Die uitdagende reis kun je ook heel makkelijk volgen op de landkaart die op de schutbladen is afgebeeld. De tekeningen van Marieke Nelissen passen goed bij het verhaal. Wat dit boek echt bijzonder maakt, zijn de liedjes van Kelly's vriend Kelvin Allison (terug te vinden op alle streamingsplatformen). Ze zijn soms vrolijk, maar ook weleens ontroerend. De liedjes passen heel goed bij het verhaal dat Kelly heeft geschreven. Het is dan ook een terechte thematitel voor de Kinderboekenweek 2026, 'Spot aan!'. Iedereen wil met Hotel Zweefkees mee!

30 SEPT T/M 11 OKT 2026
KINDERBOEKEN WEEK®
SPOT AAN!

Uit:
Beestiarium
Marco Kunst
& Jeska Verstegen
€ 16,99 | 88 pag.
verschijnt in oktober

De hamerdraak

Achter de bergen, voorbij de rivier,
woont een wild en verschrikkelijk dier,
en ik ga het ontdekken.
De hamerdraak is metersgroot,
bijt al wat leeft met één hap dood,
en leeft op woeste plekken.

Achter de bergen, voorbij de rivier,
ik pak mijn geweer en vertrek van hier,
klim over hoge toppen.
Door de woestijn, langs het nest van de slang,
niets of niemand maakt me bang,
en niks kan me nog stoppen.

Voorbij de rivier en achter de bergen,
dicht bij de landen van reuzen en dwergen...
... ik kom dichterbij, hoor nu gruwelgegrom,
sluip zacht door de struiken,
ik kan hem al ruiken.
De hamerdraak slaat alles krom.

Voorbij de rivier en achter de bergen,
nergens kan de draak zich verbergen.
Daar bij die bomen, dicht bij het riet...
Zijn gehamer klinkt als de donder,
een gruwelijk, vreselijk wonder.
Het is nu hoog tijd dat ik schiet.

Ik spring op en roep 'Boe!'
Roep 'Pang!' en 'Wahoe!'
En de draak gilt een vreselijk 'Aaaaaau!'
Zijn spijker is krom,
en hij sloeg, vreselijk stom,
ook zijn duim nog eens helemaal blauw.

Ik vlucht naar mijn kamer.
Mijn vader, met hamer,
rent vloekend achter me aan.
'Het was maar een spel!'
roep ik. 'Dat snap je toch wel!'
Maar hij valt me vuurspuwend aan.

Binnen was het donker, maar gelukkig stond er een kleine kerstboom met brandende lichtjes op de toonbank, zodat ze nog wat konden zien.

Eduardo stortte zich op de laden en plukte er een envelop in muizenformaat uit. Snel hipte Winston op de labelprinter en tikte het adres in dat Pru hem had gegeven. Ze plakten er alle postzegels op die ze konden vinden om er zeker van te zijn dat de envelop zou worden bezorgd en werkten zich toen weer op dezelfde manier naar buiten, terwijl ze de envelop achter zich aan sleurden.

'Opschieten!' miauwde Pru. 'Hij heeft bijna alle post al geladen!' Ze had gelijk. Er stond bijna niets meer op straat; de grote stapel zakken was vrijwel verdwenen.

Winston dook in de envelop en Pru prikte er met haar scherpe nagels een paar luchtgaatjes in. Net toen ze een likje gaf langs de plakrand, besefte Winston dat hij er in het volgende deel van zijn avontuur alleen voor stond – er was te weinig plek in de envelop voor Eduardo of Pru.

Dat was een angstaanjagende gedachte. Daar ging hij, in zijn eentje, de grote wijde wereld in naar een compleet onbekende plaats om iemand te zoeken die hij zich nauwelijks herinnerde. Zou hij de mysterieuze, zingende schaduw uit zijn herinneringen terugvinden? Of zou hij alleen maar verschrikkelijk verdwalen, mijlenver van huis en haard?

Pru en Eduardo zagen dat Winston de zenuwen kreeg. Eduardo gaf hem een stevige knuffel en van Pru kreeg hij een zacht, fluwelig neusje. 'We zien elkaar weer zodra je terug bent,' zei ze.

'Crème brûlée,' zei Eduardo hartelijk (hij bedoelde natuurlijk *bonne chance*, wat succes betekent).

Winston giechelde en voelde zich weer wat moediger. Hij krulde zich op in zijn envelop, die Pru meteen dichtplakte. Snel propte ze hem in de laatste postzak. Een paar tellen later werd de zak achter in de vrachtauto gegooid en sloot de man de laadruimte. Net voor de klep dichtging, keek Winston nog een keer door een van de luchtgaatjes.

Daar stonden zijn vrienden. Ze zwaaiden.

En toen begon hij aan zijn grote avontuur.

EEN NIEUW ADVENT-AVONTUUR VAN DE MUIS WINSTON

Uit:
Hoe Winston thuiskwam voor kerst
Alex T. Smith
Vertaald door Margaretha van Andel
€ 19,99 | 176 pag. | verschijnt in november

MAAK EEN BOEKENLEGGER MET DUIMHARTJES

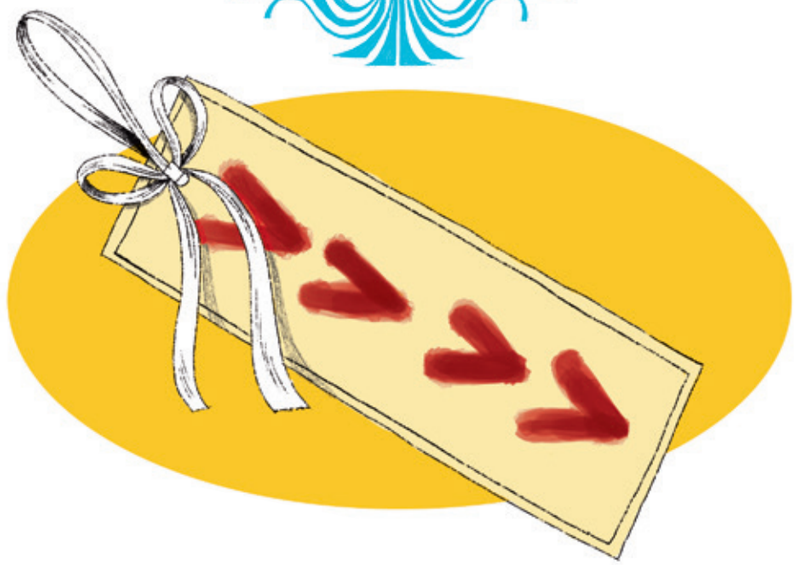

Met een boekenlegger weet je altijd hoe ver je bent in je boek.
Het is ook een leuk cadeautje om aan iemand te geven.

BENODIGDHEDEN:

WIT KARTON
RODE VERF
PERFORATOR
LINT
SCHAAR
LIJM
JE DUIM

KNUTSELTIPS VAN... ALEX T. SMITH

1. Knip een rechthoek uit het karton, ongeveer 4 cm breed en 15 cm lang. Vraag een volwassene om je hiermee te helpen.
2. Doe je verf voorzichtig in een kom – misschien slim om er eerst wat krantenpapier onder te leggen!
3. Doop je duim in de verf en druk hem dan stevig op de witte kaart, een beetje scheef om de ene helft van het hart te vormen.
4. Nu moet je de tweede kant maken! Zet de tweede duimafdruk een stukje over de eerste heen, zodat ze samen een hart vormen (je kunt stap 3 en 4 ook eerst op een apart stukje papier oefenen).
5. Je kunt één hart op de boekenlegger maken of een stelletje harten onder elkaar. Doe wat je zelf het mooist vindt!
6. Wacht een paar minuten tot de verf droog is en vrolijk de boekenlegger daarna nog een beetje extra op. Je kunt bijvoorbeeld kleine driehoekjes of zigzagjes knippen in de lange randen, een rand rond de hartjes tekenen of zelfs een iets grotere rechthoek uitknippen en achter je boekenlegger plakken zodat er een soort lijst omheen komt!
7. Om het helemaal af te maken, knip je met de perforator een gaatje in het midden van de bovenkant. Trek je lint door het gaatje en knoop het vast met een mooie strik

Tadaaa! Nu kun je je boekenlegger gebruiken in je favoriete boek, of aan iemand cadeau geven op eerste kerstdag.

Uit:
Hoe Winston thuiskwam voor kerst
Alex T. Smith
Vertaald door Margaretha van Andel
€ 19,99 | 176 pag. | verschijnt in november

Van woensdag 30 september t/m zondag 11 oktober is het in Nederland weer tijd voor de Kinderboekenweek! Tijd om jouw kennis te toetsen… Wat weet jij er eigenlijk van?

DE KINDERBOEKENWEEKQUIZ

1

DE KINDERBOEKENWEEK HEEFT ELK JAAR EEN THEMA. DIT JAAR IS DAT THEMA...

A. SPOT AAN!

B. LICHT UIT!

C. RENNEN VOOR DE BUURVROUW!

2

BIJ DE AANKOOP VAN KINDERBOEKEN VANAF € 13,50 KRIJG JE HET KINDERBOEKENWEEKGESCHENK CADEAU. DE MAKER VAN HET KINDERBOEKEN-WEEKGESCHENK IS DIT JAAR MILOUSKA MEULENS. WELKE SCHRIJVER DIE JE IN DIT NUMMER VAN *STACH* TEGENKOMT SCHREEF HET GESCHENK EERDER AL EEN KEER?

A. INGE BESARIS

B. PIETER KOOLWIJK

C. REINIER SONNEVELD

3

ELK JAAR KRIJGEN SCHOLEN TIPS VOOR WELKE BOEKEN HET BEST BIJ HET THEMA PASSEN. EEN PAAR DAARVAN ZIE JE IN DIT NUMMER VAN *STACH* TERUG. WELKE BOEKEN ZIJN DAT?

A. *HOTEL ZWEEFKEES* EN *DE TOVENAAR VAN OZ*

B. *BLIKSEM* EN *BEESTIARIUM*

C. *DANS!* EN *HOTEL ZWEEFKEES*

4

NAAST DE TWEE THEMATITELS IS ER OOK EEN THEMATITEL IN DE CATEGORIE 'MAKKELIJK LEZEN'. WELK BOEK IS DAARVOOR UITGEKOZEN?

A. *LOTJE LATER*

B. *LOTJE FLATER*

C. *LOTJE SNATER*

5

AAN HET BEGIN VAN DE KINDERBOEKEN-WEEK WORDT BEKENDGEMAAKT WIE DAT JAAR DE PRIJZEN VOOR DE MOOISTE KINDERBOEKEN WINNEN. HOE HETEN DE PRIJZEN DIE DAN WORDEN UITGEREIKT?

A. DE PRIJS VAN DE KINDERJURY

B. DE GOUDEN GRIFFEL EN HET GOUDEN PENSEEL

C. DE PRIJS VOOR HET MOOIST GESCHREVEN KINDERBOEK EN DE PRIJS VOOR HET MOOIST GETEKENDE KINDERBOEK

6

WELKE ILLUSTRATOREN WONNEN DIT JAAR AL EEN PRIJS VOOR DE PRACHTIGE TEKENINGEN DIE ZE MAAKTEN?

A. MARK JANSSEN EN LINDE FAAS

B. MARIEKE NELISSEN EN ANNA BOTERMAN

C. MARIEKE TEN BERGE EN MIRIAM BOS

7

IN WELK JAAR VIERDEN WE DE KINDERBOEKENWEEK VOOR HET EERST?

A. 1955

B. 1995

C. 2015

8

IN NEDERLAND HEET DIT FESTIJN DE KINDERBOEKENWEEK, MAAR IN BELGIË STAAN KINDERBOEKEN ZELFS DE HELE MAAND MAART IN HET ZONNETJE! WAT VIEREN ZE IN BELGIË?

A. DE LEKKER LEZEN!-MAAND

B. DE LEZEN IS VOOR LOSERS-MAAND

C. DE JEUGDBOEKENMAAND

Check hier of je alle antwoorden juist had!
1. A, 2. B, 3. C, 4. A, 5. B, 6. A, 7. A, 8. C

DANS!

Juf Br wacht ons op in de kleedkamer en kijkt heel geheimzinnig. Ik voel de inmiddels bekende kriebel. Wat zal er zo gaan gebeuren? Wat is die speciale les?

Als we klaar zijn met omkleden, opent juf Br de danszaal. Alles ziet er anders uit dan anders. Het tl-licht is uit en er staan twee schemerlampen midden in de zaal. De lampen laten de ruimte er gezellig uitzien. In een hoek staat een camera opgesteld. Het rode lampje brandt al.

'Gaan jullie maar ergens op de vloer liggen,' zegt juf Br. 'Vandaag maak ik een opname. Ik ben gevraagd om iets te schrijven over jullie voorbereiding voor een website en heb ze beloofd ook beeldmateriaal te geven. Ik neem alles op en maak er een mooi filmpje van. Geen zorgen: jullie zullen uiteindelijk onherkenbaar in beeld zijn, hoor.'

Waarschijnlijk is de vloer net weer in de bijenwas gezet, want ik ruik de heerlijke geur van een nieuwe, schone vloer.

'We trainen alweer een hele tijd intensief met elkaar,' zegt juf Br. 'Ik leer jullie techniek, dat is de basis, ik leer jullie hoe te staan, te draaien, te rekken, hoog te blijven, licht te dansen. Ik leer jullie discipline, omgaan met pijn en ongemak. Maar dat is niet alles. Ik ga jullie ook leren om te ontspannen tijdens het dansen. We gaan nu luisteren naar jullie lievelingsmuziek. Eerst naar die van jou, Maxime, en dan naar die van Lev. Luister ernaar, met je ogen dicht. Stel je voor hoe je erbij danst, in je hoofd, met je ogen dicht. Geniet.'

Ze is even stil. Er roept iemand iets in de binnentuin. Ik vraag me af hoe ze weet wat mijn lievelingsmuziek is. Al weet juf Br altijd alles. Mijn neus kriebelt. Ik heb geen zin om te krabben en lig stil op de grond, en hoor een liedje dat mijn vader vroeger weleens voor me zong. Of dat nou echt mijn lievelingsmuziek is, weet ik niet. Maar ik geniet er wel erg van.

Terwijl ik luister, dans ik in mijn hoofd. Ik spring, ik ben wat jonger dan nu en kan heel hoog komen. In mijn hoofd danst mijn vader ook mee, hij staat naast me en springt met me mee, niet zo hoog als hij gewend is, maar veel lager, lager dan ik zelfs.

Daarna is de muziek van Lev aan de beurt en lig ik op de vloer na te genieten van de dans in mijn hoofd. Als ik bedenk dat de camera aan staat, ga ik wat netter liggen: benen bij elkaar en evenwijdig.

'Ik zet zo jullie auditiemuziek op,' zegt juf Br. 'Dan kunnen jullie tegelijk in jullie hoofd de auditie dansen. Je blijft liggen. Alles gaat moeiteloos, alles, alle onderdelen, alle sprongen, alles. Elk onderdeel gaat perfect. Doe het, voel het, ervaar het, alles vloeit, moeiteloos. Je kunt niet beter. Als de muziek stopt, gaat Maxime staan. We laten de lampen en het licht zoals het is. Je gaat in die hoek staan…' Ik til mijn hoofd op, zie naar welke hoek juf Br wijst en leg mijn hoofd weer neer. 'Dan zet ik de muziek weer aan en doe je de auditie. Dan staat Lev al klaar, in die hoek.' Lev tilt zijn hoofd op en laat zijn hoofd iets te hard op de grond terugvallen. 'Gaat het?' vraagt juf Br bezorgd. Lev bromt wat. 'Haal drie keer diep adem,' zegt juf Br. 'Ik zet nu de muziek aan.'

Ik tel tot drie en laat mijn buik omhoogkomen.

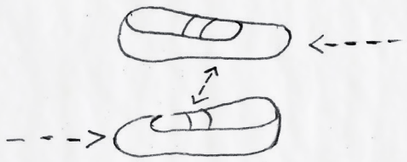

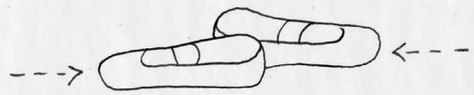

'Sluit je ogen,' zegt juf Br.

De auditiemuziek klinkt, het klinkt anders met je ogen dicht. Voller, rijker, met meer variatie. Eerst is er alleen donkerte achter mijn ogen en daarna zijn er spikkels licht, vlekjes, kringen. Opeens sta ik midden in een enorme weide, op gras dat groener is dan al het gras dat ik ken en ik dans mijn auditie. De muziek is overal om me heen.

Plots zie ik ons zwemmeertje voor me, en mijn vader. Het is zomer. Het is vol op het opgespoten strandje, allemaal moeders met handdoeken en tassen en opblaasbare krokodillen en mijn vader dus. Hij trekt zijn kleding uit en om ons heen lijkt het wat stiller te worden. Moeders gluren naar mijn vader in zijn zwembroek, kijken naar hun kinderen, trekken hun badpak in de plooi en schikken hun haar.

Ik zie best dat al die vrouwen mijn vader de mooiste man op aarde vinden. Mijn vader merkt daar helemaal niets van. Hij helpt mij met omkleden, zorgt ervoor dat de handdoek die hij om me heen houdt niet valt en hoog genoeg blijft, blaast mijn zwembandjes op, vouwt zorgvuldig al onze kleren, stopt ze in de tas, smeert mij in met zonnebrand en geeft me een licht tikje tegen mijn billen: hup! Ik mag gaan zwemmen.

Mijn vader smeert zichzelf in met zonnebrand, het wordt steeds drukker rond onze handdoek, zie ik vanuit het water. Maar mijn vader kijkt alleen naar mij. Ik zwaai en hij zwaait terug, maar blijft zitten. Het is een rustdag voor hem. Hij neemt zijn rustdagen serieus.

Ik sta in het water, mijn benen wijd, stevig. Boven mijn hoofd vliegen vogels. Sommige maken geluid, een soort schreeuw, maar niet wanhopig, eerder duidelijk. Hier ben ik, hier vlieg ik, hoor mij.

Opeens is mijn vader naast me en hij pakt me vast, hij geeft mij vleugels, echte, en ik vlieg omhoog. Daar dans ik makkelijk en losjes verder, vlak onder de hoge hemel, overal is ruimte, zachtheid en bescherming.

Voetbalvelden dans ik over, ik ben zo licht, zo licht, ik weeg niets en mijn vader staat beneden en zwaait en ik zie zijn tanden blinken. Zijn mond wijd open in een brede lach.

Dan stopt de muziek en ga ik in de hoek staan die juf Br heeft aangewezen.

Als ze ziet dat ik er klaar voor ben, zet ze de auditiemuziek weer aan. Het rode lampje van de camera brandt, dat zie ik wel, maar toch voel ik me niet bekeken. Daar ga ik. Vrij en los.

Uit:
Dans!
Mireille Geus
€ 15,99 | 240 pag.

LYNN

De omnibus

Lijkbleek lag ze op de rand van het zwembad. Was ze een lijk, of alleen maar bleek?

Had ze het expres gedaan? Julia, bedoel ik. Het lieve meisje uit onze klas, dat altijd zo'n beetje achter Kim en Natasja aan hobbelde.

Waarom doen meisjes dat? Waarom klitten ze samen, smoezen ze met elkaar, om daarna heel gemeen tegen een ander meisje te doen? Konkelen heet dat, of konkelfoezen. Ik denk dan aan kronkelen. Dat zag ik ze ook telkens doen, met gebogen lijven, haast aan elkaar geplakt, op de slaapzaal. En dan stilletjes met elkaar smoezen.

Moet ik dat opschrijven?

'Schrijf een opstel over het schoolkamp.' Ik haat opstellen schrijven: 'We gingen met de bus, we deden vossenjacht, waarbij we verklede mensen moesten ontmaskeren, we deden het douanespel, we werden gedropt in de donkere nacht. Het was leuk.'

Maar Kim verklapte mijn geheim en ik hoorde van haar pilletjes en Fenna werd beschuldigd van een gruwelijke daad. Alles was anders dan we dachten.

Totdat een van de meisjes op de rand van het zwembad lag. Lijkbleek.

Misschien moet ik het vertellen aan de meester, zodat hij het gaat snappen. Misschien ga ik het dan zelf ook snappen.

Waarom konkelen meisjes?
Verslag van het schoolkamp
Lynn

*

De chauffeur trok op. De meester viel achterover, hij kon zich nog net aan de stoelleuning vastgrijpen. Uit zijn broekzak haalde hij een zakdoek tevoorschijn en wiste er zijn voorhoofd mee.

'Nou ja,' zei hij wat rustiger, 'we rijden in ieder geval weer. Je bent er en laat dit het laatste akkefietje van het schoolkamp zijn. Anders hoef je nooit meer mee.'

'Dat gaat ze toch al niet,' zei Kim naast me.

'Waarom niet?'

'Omdat we dan al van school zijn, sloompie,' zei ze.

Sloompie. Ik keek haar van opzij aan. Als er iemand niet sloom is, ben ik het wel. Dacht ik.

'Wat doe jij trouwens raar tegen Joeri,' zei Kim.

'Hoezo?'

'Nou, je liet je zo aanstellerig pakken.'

'Nee hoor,' zei ik en ik draaide mijn hoofd om naar buiten te kijken.

'O.'

Op het grote meer zag ik zeilboten varen, stipjes met wit.

'Hij is al bezet.' Dat zei Kim naast me.

Ik gleed met mijn schouder naar het raam en draaide mijn hoofd naar haar toe.

'Door mij.'

Haar neus ging in de lucht en mijn keel liet geen adem meer door.

'Hij is op mij.' Hoe wist ze dat? Daarom deed ze zo blij en gezellig tegen hem. Ze hoefde zich nergens druk om te maken, zij wist het al: Joeri is op mij. Kat in het bakkie, de vis is binnen.

Ik kreeg zin om heel gemeen tegen haar te doen. Om te zeggen dat hij niet op tutjes valt, dat hij tegen iedereen ja zegt omdat-ie zo goeiig is, te vertellen dat ik al zo vaak bij hem geweest ben, dat zijn ouders mij als een soort dochter beschouwen. En dat ik echt wel blijf komen, ook al heeft zij verkering met hem. Dat Joeri liever met mij pingpongt, omdat hij er niet van houdt om tegen slappe tutten te slaan.

Ik zei het niet. Misschien hield Joeri er niet van om haar als tegenstander te hebben, maar wel om haar te zoenen, om verliefd tegen haar aan te liggen. En dan was ik goed voor een potje tafeltennis, of om te stoeien. Dat deed hij niet met haar, met haar ging hij lief zijn.

DRIE VERHALEN OVER LYNN NU IN ÉÉN BUNDEL

Zou ik uitstappen als we weer bij school aankwamen? Naar huis wandelen?

Ik zag de gezichten van mijn ouders en broers al. De jongens zouden me uitlachen, mijn moeder zou me terugsturen. Ze hadden niet betaald voor een weekje aanstellerij. Zo waren ze wel, die harde ouders van me.

Mijn wang legde ik tegen het raam. Het was een lekker gevoel dat hij ingedeukt meehobbelde op het ritmisch schokken van de bus.

In gedachten zag ik ons op het parkeerterrein staan, dubbelgevouwen van het lachen. Kim, Natas en Julia, zij lagen altijd dubbel, misschien waren ze zo geboren. En dan Bodhi. Ze wilde meedoen, bff zijn, zoals Julia, Kim en Natas dat zijn.

Had ik een bff? Nee. Wilde ik een bff? Een vriendin met wie ik alles kon delen? Met wie ik kon lachen, praten, spelen? En wat nog meer? Had je zo'n bff dan elke dag, de hele tijd?

Ik bewoog mijn hoofd terwijl mijn wangflap tegen het raam geplakt bleef. Zo kreeg ik vast een raar gezicht.

Als je een bff hebt, gaat alles dan vanzelf? Lig je dan makkelijk dubbel, weet je altijd wat je moet zeggen, wat je met elkaar gaat doen?

Hou op met al die gedachten! Vroeger was het zo makkelijk. Ik ging naar school, ik speelde en ging weer naar huis. Nu denk ik over alles na. Ik wou dat er een aan- en uitknop in mijn hoofd zat. Aan: gedachten. Uit: niks. Dat zou mooi zijn. En eigenlijk hoefde ik ook geen bff. Dan ging ik me waarschijnlijk een postzegel voelen, vastgeplakt op een envelop.

En verliefd hoefde ik ook niet meer te zijn, want dat was Kim al.

Dus was ik vrij. Nu kon de schoolreis beginnen, zoals ik hem bedoeld had!

Het was ongelooflijk hoe de chauffeur nog geen takje raakte. Rakelings schoof hij langs de blaadjes, zelfs die bleven stil aan hun takken hangen. We reden een veld op en de bus stopte. Voor groepsaccommodatie De Gele Rijder. We stonden op, pakten onze rugzakjes uit de bagagenetten en liepen naar voren.

Met een sprong belandde ik in het zand vol dennennaalden. Iedereen riep door elkaar. Dat het een mooi gebouw was, dat er schommels waren, een trampoline, een uitkijkpost en heel veel bomen. 'Ja duh,' zei Yara, 'we zijn in een bos.'

De twee Julia's renden ogenblikkelijk naar de schommels, Natas en Kim kregen als eersten hun tassen en liepen ermee naar het grote terras. Bodhi ging achter hen aan. Yara hielp de chauffeur met de etensspullen uitladen. Prem zat al in een boom, Joeri rende achter zijn leren bal aan, Kim gilde dat hij dat goed kon en ging de eetzaal in, Zoë knoopte een gezellige zakdoek om haar hoofd, Fenna sprong naar een tak en slingerde eraan totdat hij afbrak. En als je denkt dat het een losgeslagen zooitje was, die school van ons, dan was dat niet zo. We waren doodgewoon basisschool De Wijnrank op kamp.

En in mijn schoenen zaten al wel honderd dennennaalden.

In de grote eetzaal met lange tafels rook het naar zweet, te lang gekookte melk, vieze sokken, dode muizen, hout en schoonmaakmiddelen. De meester riep ons bij elkaar en vertelde waar de kamers waren: in de gang de trap op, rechts sliepen de meisjes en links de jongens. 'Maar denk erom, er wordt niet gekeet vannacht, wij slapen op dezelfde gang.'

Niemand luisterde meer.

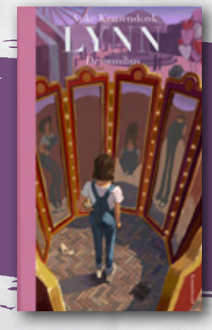

Uit:
Lynn. De omnibus
Anke Kranendonk
€ 24,99 | 536 pag.
verschijnt in september

Recensies

MEES over ***Durf***

LIZ HUISMAN & ANNA BOTERMAN

€ 16,99 | 112 pag.

Het begint al bij de mooie cover van dit boek. Ik hou van sprookjesachtige boeken vol avontuur en dat is precies het gevoel dat ik bij dit boek kreeg, leuk! Een hondje, twee mensen en een schudbol vol sneeuw. Zelf ben ik gek op honden én op sneeuw, dus ik had helemaal zin om dit boek te gaan lezen.

Het verhaal gaat over Kek die pas met zijn ouders en zusje naar een saai dorp is verhuisd. En alsof dat niet erg genoeg is, hebben zijn ouders alleen aandacht voor zijn zusje. Kek wil terug naar Amsterdam, waar zijn opa nog woont, en dat is precies wat hij gaat doen. Op de fiets!

Zonder plan én helemaal alleen gaat hij op pad. Eenmaal op de fiets, moet hij hard op de rem voor een hondje. Dit blijkt Tos te zijn, samen met zijn baasje Harper. Harper besluit ook naar Amsterdam te willen en zo gaan ze opeens samen op avontuur.

Het boek was precies wat ik hoopte dat het zou zijn. Er zat avontuur in, het verhaal was mooi en dat het zich in de sneeuw afspeelde met een hondje was éxtra leuk! Ik vond Harper en Kek ook leuk samen. Ze zijn heel verschillend, maar juist daarom was het leuk om te lezen wat ze beiden beleefden. Helemaal alleen naar Amsterdam reizen zou ik niet durven, maar in dit boek maakte ik het toch een beetje zelf mee. Of Kek en Harper bij opa aankomen en hoe dit verhaal afloopt kan ik natuurlijk niet verklappen. Dat moet je vooral snel zelf gaan lezen!

JUTTA over **Het onwaarschijnlijke verhaal van Baskerville Hall**

ALI STANDISH

€ 18,99 | 326 pag.

Dit is een heel spannend en avontuurlijk boek met een vleugje magie. Het gaat over kinderen die uitgenodigd worden voor een speciale school. De hoofdpersoon heet Arthur Conan Doyle. Dat is ook de schrijver van de boeken van Sherlock Holmes. En in dit boek is er ook een mysterie dat opgelost moet worden. Het gaat ook een beetje over vriendschap, omdat de personages allemaal nieuw zijn op de school en elkaar leren kennen. Het is een kostschool, dus ze wonen daar ook. Dit was voor mij echt een boek waarin ik steeds bleef doorlezen. Ook al was het een heel dik boek. Ik vond het gewoon erg leuk om te lezen. Baskerville Hall is een serie. Ik ga de andere delen ook zeker lezen. Hou je van spannende boeken? Dan is dit echt een aanrader.

BOEKZOEKER...

WEET JIJ HET JUISTE BOEK TE VINDEN?

Heb je *STACH* ook van voren tot achteren verslonden? Dan is dit vast geen moeilijke opdracht voor jou… Weet jij uit welk boek dit beeld komt? Vul het antwoord in op de stippellijntjes!

1 .....

2 .....

3 .....

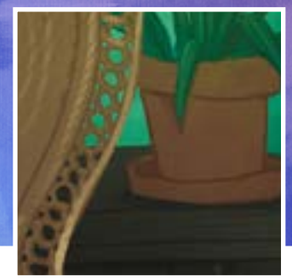

4 .....

5 .....

6 .....

De antwoorden: *1. Spierballen, 2. Het boek van ijs en sneeuw, 3. De schat van Schimmenstad, 4. Pinda's en kaaskoppen, 5. Beestiarium, 6. Het geheim van Schemerelland*

Lotje Later

Lotje Later gaat op haar tenen staan en belt aan. De bel hangt niet te hoog, Lotje is niet zo groot. Net als oma Later, die ook vaak op haar tenen moest gaan staan om ergens bij te kunnen. Een familiekwaaltje dus.

Ta-ta-ta-taaaa

klinkt de deurbel.

Lotje kijkt naar de blinkend gepoetste koperen naamplaat naast de deur.

De voordeur zwaait open en in de deuropening staat Silvia Krabbenbak. Juf Krabbenbak, zoals iedereen

haar noemt, is een lange, magere vrouw met een enorme knot op haar hoofd die bijeen wordt gehouden door vier lange haarpinnen. Alles is lang aan haar. Ze heeft lange benen, lange vingers, lang haar (anders krijg je nooit zo'n knot, natuurlijk) en lange armen. Ze woont ook al heel lang in haar huisje aan de Lange Laan nummer 18 aan de rand van het stadspark.

'Ah, Lotje,' zegt juf Krabbenbak. 'Kom binnen.'

Ze doet een stap opzij en Lotje loopt met haar vioolkoffer de gang in.

Juf Krabbenbak is vroeger een beroemd violiste geweest. Ze heeft in wel honderd landen opgetreden en speelde met de beste orkesten ter wereld. Toen ze wat ouder werd en geen zin meer had in al dat reizen, besloot ze vioollerares te worden. Ze is geliefd. Van heinde en verre komen leerlingen om les van haar te krijgen.

'Iedereen verdient het om muziek te mogen maken,' zegt ze altijd. Je moet je wel met hart en ziel inzetten, anders kun je direct met je viool onder je arm huiswaarts keren. Ze heeft ook een neus voor talent. Maar daar denken de buren anders over. Zij horen soms de meest enge, bloedstollende en afgrijselijke geluiden uit het huis van juf Krabbenbak komen. 'Dan moet het talent nog winnen van het primitieve,' legt ze aan de buren uit.

Lotje gaat de studeerkamer van juf Krabbenbak binnen.

'Begin maar vast met toonladders oefenen,' zegt juf Krabbenbak tegen Lotje. 'Ik ga even theezetten.'

Juf Krabbenbak loopt naar de keuken en zet een fluitketel met water op het vuur. Uit een doosje haalt ze twee oordoppen tevoorschijn. Die stopt ze in haar oren, want een goede lerares weet wat er komen gaat. Een bouwvakker moet ter bescherming een helm op, een politieagent draagt soms een kogelvrij vest, een Inuk draagt dikke wollen onderbroeken tegen de kou en een vioollerares doet soms oordopjes in.

Lotje heeft ondertussen haar viool gepakt en gestemd.

Het is een prachtige dag. De eerste warme lentedag van het jaar. Mensen hebben ramen en deuren geopend om de eerste voorjaarslucht naar binnen te lokken. Ook het raam van de studeerkamer staat open. In het park zitten mensen op bankjes, zijn joggers aan het joggen en fietsers aan het fietsen. Een hond apporteert een stok die zijn baasje heeft gegooid.

Lotje begint te spelen.

ijjiijeueuuuuuuuuuiiejeie

De hond laat van schrik de stok uit zijn bek vallen. De haren op zijn rug gaan rechtovereind staan.

iiiiieueuuuuuuuuuiiejeje

Dat geluid! De hond begint te janken en rent zo snel als hij kan het park uit. Gevolgd door nog een stuk of tien honden. Hun baasjes blijven ontsteld achter.

iiiiiieueuuuuuuuuuuiiieieiegggg

Mensen grimassen alsof ze pijn hebben. Ze kijken verschrikt in het rond om te zien waar dat geluid vandaan komt, stoppen hun vingers in hun oren en zetten het op een lopen. In een mum van tijd is het park leeg.

Lotje speelt gewoon door.

ijeueueiIIIIkgggggggiiiiggggg
gkgkgkgkgkgkgggggggggg

In de wijde omtrek worden deuren en ramen met een zwaai gesloten. Alle dieren in de directe omgeving maken dat ze wegkomen. Bloemen trekken zich van schrik terug in de grond. Van sommige bomen komt de boomschors spontaan los. In het hele park is geen mens of dier meer te bekennen.

En dat allemaal omdat iedereen in de war is geraakt van het geluid van een viool. Een afschuwelijk klinkende viool. Lotjes viool. Daar kan die viool niets aan doen. Het is de schuld van degene die erop speelt.

'JA, STOP MAAR, LOTJE,' zegt juf Krabbenbak, die de studeerkamer binnenkomt.

Lotje stopt met spelen. Even is het doodstil.

'WE GAAN VANDAAG AAN DE DANSE MACABRE VAN CAMILLE SAINT-SAËNS WERKEN. HEB JE JE HUISWERK GEDAAN?' vraagt juf Krabbenbak.

Lotje kijkt juf Krabbenbak aan. Waarom staat ze zo te schreeuwen? Ze is toch niet doof aan het worden? Dat zou helemaal wat zijn. Een dove vioollerares. Ze moet even grinniken bij de gedachte.

Juf Krabbenbak kijkt haar vragend aan.

'Ik heb de hele week gestudeerd,' zegt Lotje trots. 'Ik denk dat ik het tweede deel aardig in m'n vingers heb.'

'WAT HEB JE AAN JE VINGERS?' vraagt juf Krabbenbak.

'Niets!' zegt Lotje verbaasd. 'Ik zei ín mijn vingers.'

'OKÉ,' zegt juf Krabbenbak, 'LAAT MAAR HOREN.' Ze peutert wat aan haar oordopjes.

Lotje zoekt in haar tas. 'O,' zegt ze, 'ik ben de bladmuziek vergeten.'

Juf Krabbenbak zucht. 'JE ZOU...' Ze realiseert zich dat ze wel heel erg hard praat. 'Je zou je hoofd nog vergeten als dat niet vastzat.' Ze zet haar eigen bladmuziek neer en geeft met haar dirigeerstokje al tikkend het tempo aan. Lotje begint te spelen.

krijeeg... giijeeek...
kriieegggggg

Dat er zoveel geluid uit een viool kan komen. Onvoorstelbaar.

kkgggieieieiekgg...
ggkkkgggg... gggggkgkgkgkg...

Uit:
Lotje Later
Cees van den Berg
& Monique Dozy
€ 15,99 | 160 pag.

Ik kijk op mijn wekker... Bijna negen uur. Het is zondag, de dag van de barbecue. Snel spring ik uit bed. Bij de wasbak gooi ik een plens water in mijn gezicht. Dan kleed ik me aan en ga naar beneden. In de keuken neuriet beppe een liedje. Haar haren zijn nog nat. Het ruikt lekker, naar appeltaart.

'Ha jonkje, jij bent er vroeg bij!'

'Krijgen we bezoek?'

'Waarom vraag je dat?'

'Vanwege de appeltaart.'

Beppe lacht geheimzinnig, maar zegt niets.

Biko's beppe (dat is Fries voor oma) is van alle markten thuis. Ze heeft niet alleen haar eigen camping: ze kan ook nog eens fantastisch appeltaart bakken! Biko en zijn vrienden zijn er dol op. Als ze tijd hebben om taart te eten dan... ze zijn namelijk druk bezig om Camping Beppe te redden uit de klauwen van buurman de wethouder, die er een golfresort van wil maken! Zal dat hen lukken?

BEPPES APPELTAART

Benodigdheden voor een taart van ca 24 cm doorsnee.

Voor het deeg:

- 320 gram bloem
- 240 gram roomboter
- 160 gram (basterd)suiker
- snufje zout
- naar smaak wat speculaaskruiden of kaneel
- 1 losgeklopt ei of een scheutje melk

Voor de vulling:

- 1-1,5 kilo stevige appels, bijvoorbeeld Elstar of Granny Smith
- 50 gram suiker
- een handje rozijnen
- een handje grof gehakte pecannoten of walnoten
- een eetlepel kaneel of speculaaskruiden
- twee eetlepels maizena

Zo doe je het:

Verwarm de oven voor op 180 graden. Vet een springvorm van 24 cm in met wat boter. Kneed een deeg van de bloem, boter en suiker en eventueel de specerijen. Maak er een bal van en zet het zolang in een kom in de koelkast. Zo kan de boter niet zacht worden en wordt het deeg niet kleverig.

Schil de appels en snijd ze in kleine stukjes of reepjes. Maak een mengsel van de appels, de suiker, de rozijnen en noten, de maizena en de specerijen.

Voor zowel het deeg als het appelmengsel geldt dat je even kunt proeven of je het zo lekker vindt, of dat je er misschien nog wat extra kruiden of suiker bij wilt doen. Als je niet graag noten eet of daar allergisch voor bent, dan kun je ze weglaten.

Haal het deeg uit de koelkast. Bekleed de springvorm met het deeg. Maak het laagje deeg mooi dun, maximaal een halve centimeter dik. Zorg dat je ongeveer een derde van het deeg overhoudt voor de bovenkant van de taart.

Schep het appelmengsel in de vorm en druk het stevig aan. Wat je overhoudt, kun je met wat yoghurt of vla als toetje eten. Maak dunne repen of slangen van het overgebleven deeg. Die kun je als een mooi raster boven op de taart leggen. De uiteinden van de stroken druk je vast aan de rand van de taart. Dan druk je de rand rondom nog iets in, zo dat het een mooi geheel wordt. Smeer met een kwastje de bovenkant van de taart in met het losgeklopte ei of een beetje melk.

Bak de taart in het midden van de oven in ca 60 min goudbruin. Eet smakelijk!

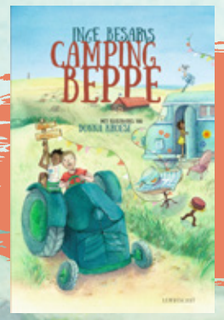

Uit:
Camping Beppe
Inge Besaris
& Donna Kroese
€ 16,99 | 180 pag.

HET WINNENDE VERVOLGVERHAAL VAN

Madeleine

Voor de vorige STACH *schreef Inge Besaris het begin van een kort verhaal over een mysterieus pakketje. Wat zou erin zitten? Dat lees je nu in het winnende vervolg van* ***Madeleine De Mûelenaere****!*

O nee, ik denk dat ik te snel door de haag gerend ben en daardoor allemaal krassen op mijn been heb. 'Wat is er toch gebeurd, jongen?' vraagt mama bedenkelijk. Ik vind niet direct een reden, maar plots valt er me eentje binnen. 'Ik ben uit mijn bed gevallen,' zeg ik. Mama schrikt heel even, maar verzorgt onmiddellijk mijn been. Daarna doe ik gewoon weer alsof ik aan het slapen ben.

De volgende ochtend doe ik nog altijd alsof ik ziek ben. Mama vertrekt met Rooie Sien naar haar werk en ik blijf alleen thuis. Ik besluit terug naar mijn pakketje te gaan. Terwijl ik naar de begraafplaats jog, passeer ik Dikke Willem en Boef. Ook Trijn Chagrijn staat op de uitkijk. 'Goedemorgen jongens,' groet ik vriendelijk. Ze zijn allemaal goedgezind, behalve Trijn Chagrijn, maar dat ben ik al gewend. Eindelijk kom ik aan op de begraafplaats.

Ik ren zenuwachtig naar mijn verstopte pakketje. Ja, het ligt er nog. Voorzichtig haal ik mijn pakketje boven. Ik doe het deksel eraf en zie de pups nog liggen. Het zijn niet zomaar pups, het zijn de allerschattigste pups. En ze hebben magische krachten. Maar hoe schattig ze ook zijn, ze zijn gevaarlijk voor de mensen en de planten. Ik besluit om naar opa Jean te gaan, want ik wil ze zo graag helpen.

Opa Jean weet echt alles over magische krachten en zo. Hij woont hier een paar straten verder in een modern huis, dus ik ben er al heel gauw. Ik bel zenuwachtig aan. De eerste minuut gebeurt er niets, maar plots doet opa de deur open!

'Ah jongen, wat doe jij hier?' vraagt opa met een verbaasde stem.

'Opa, ik heb dringend je hulp nodig!' Opa schrikt en laat mij binnen.

'Vertel eens jongen, wat scheelt er?'

'Zoals ik al zei, heb ik een groot probleem, echt een heel groot probleem! Ik heb deze arme pups gevonden op straat en ik denk dat het de pups zijn met die magische krachten. Ik weet dat je me gek zult verklaren dat ik deze pups mee heb genomen, maar ik vind ze zo schattig en ik wil ze redden!'

Opa kijkt me even bedenkelijk aan. 'Moet jij niet op school zijn?'

Ik probeer het hem uit te leggen, dat ik gedaan heb alsof ik ziek was en dat ik daarom van mama thuis mocht blijven. Opa begrijpt het algauw. Ik probeer hem ook uit te leggen dat zij dit niet mag weten, omdat mama in een laboratorium werkt, zoals hij wel al weet. Maar hij weet nog niet dat ik vorige week een gesprekje heb opgevangen waarin ze zeiden dat de dieren in het laboratorium slechte dingen ingespoten kregen en dat dit heel gevaarlijk kon zijn voor de mensen en planten. Daarom wil ik zo graag de pups redden, want dat is waarschijnlijk ook met deze diertjes gebeurd. 'We moeten ze echt redden, opa!'

INGE BESARIS: 'Ik zat met mijn handen in het haar, bijna honderd inzendingen kwamen de Lemniscaatbrievenbus binnenvallen! Over Glubio's, Kwillus-Regerus en zelfs een speciaal laxeermiddel voor de moeder van Guus! Hoe kan ik daar nu uit kiezen? En toch… bleven sommige verhalen meer hangen, omdat er een wereld achter zat waar ik nieuwsgierig naar werd. **Madeleine De Mûelenaere** schreef zo'n verhaal. Magische puppy's (gelukkig maar, anders hadden ze zo'n nacht onder de grond niet overleefd) en opa Jean die specialist is in magische zaken. Tja, dan hang ik aan je lippen/pen. Natuurlijk moeten die gered worden! Het schrijfplezier spat ervan af en daarom is Madeleine de winnaar. Proficiat!

Het verhaal van **Eliseo Mignacca**, over heldhaftige Guus die de buurt wil redden van gevaarlijke pakketjes, dat eindigt met een bloedstollende cliffhanger, verdient een dikke pluim en dat geldt ook voor het ontroerende verhaal van **Tess Flinkerbusch**. Daar kwam de "soort van geest-vader" van Guus even terug om hem te vertellen dat hij er altijd zou zijn (en of hij de gedenkdoos met spulletjes weer op wil graven). Heel fijn dat ik nu eindelijk weet wat er in dat pakketje zat. Bedankt voor alle fantasievolle, spannende en hilarische inzendingen!'

Heb jij niet gewonnen? Niet getreurd: we hebben al een nieuw verhaal voor je klaarstaan. Maak het verhaal van Robin Raven op de volgende pagina af in Word (max. 500 woorden) en mail het naar stach@lemniscaat.nl onder vermelding van je naam, leeftijd en adres om mee te doen met de schrijfprijsvraag. Niet alleen maak je zo kans op een boekenpakket, het beste verhaal wordt ook nog eens gepubliceerd in de volgende STACH. De wedstrijd is bedoeld voor kinderen tot en met 13 jaar. De deadline is 1 december.

Veel schrijfplezier!

MAAK HET VERHAAL AF VAN...

Robin Raven

In iedereen schuilt een verhalenverteller. Laat je fantasie de vrije loop en voor je het weet kom je met de wildste ideeën! Dat gebeurde ook Robin Raven. Speciaal voor STACH schreef hij een kort verhaal. Weet jij hoe het verdergaat? Waar zou de kluizenaar zo bang voor zijn?

DE KLUIZENAAR

Ik haat huiswerk. Spioneren is veel leuker. En dat kan goed, want mijn laptop staat vlak voor het slaapkamerraam. Als ik iets vooroverbuig, kan ik alle huizen in de gaten houden.

Tegenover ons woont sinds een paar maanden een oude man, die nooit buiten komt. De kluizenaar, zo noem ik hem. Af en toe zie ik hem achter zijn computer zitten, maar verder gaat ons contact niet.

Concentratie! Mijn huiswerk moet af! Maar dat lukt niet, want de overbuurman blijft in mijn gedachten hangen. Best wel stom dat je maandenlang tegenover iemand kunt wonen zonder hem te kennen. Stel je voor dat er iets vreselijks gebeurt – een ongeluk of zo – en iemand van de tv vraagt me iets over mijn overbuurman te zeggen. *Ik zou niet weten wat.*

'Vanaf morgen ga ik bij u langs,' zeg ik hardop. 'Er zijn vast klusjes die u zelf niet meer kunt doen. Boodschappen halen of het gras maaien.'

Een blauw busje rijdt de straat in. De chauffeur mindert vaart en parkeert voor het huis van de kluizenaar. Twee mannen stappen uit. Ik knijp mijn ogen samen, maar verder dan twee lange regenjassen kom ik niet.

De mannen kijken onbeschaamd door het woonkamerraam naar binnen. Zijn het vrienden? Waarom bellen ze dan niet gewoon aan? Ze kloppen ook niet op het raam. Ze gluren alleen maar, alsof het huizenkopers zijn. Maar wie gaat er tien uur 's avonds op huizenjacht? Het moeten vrienden zijn. Misschien willen ze de oude man verrassen.

De mannen lopen niet terug naar het busje, maar slaan de andere hoek om, richting de steeg.

Het borrelt in mijn hoofd. Ik moet weten wat er aan de hand is! Ik loop de kamer uit en neem de trap naar beneden.

Gelukkig is de deur naar de woonkamer dicht. Papa en mama kijken op de bank naar een film. Keiharde muziek en geschreeuw. Prima. Niemand die me hoort of ziet.

Ik open de voordeur. De frisse wind voelt heerlijk op mijn gezicht. Snel steek ik de straat over, sla de hoek om en loop naar de steeg. Daar houd ik in.

Zal ik verdergaan? Waarom niet? Je bent een spion of niet! Dus sluip ik de steeg in tot ik bij de achtertuin van de kluizenaar ben. De tuin ziet er doodsaai uit: een pad met een grasveldje ernaast en een grote tuinbank tegen de schuur.

Alles is donker. Geen mannen, geen happy birthday of andere vrolijkheid in huis.

Er klinkt gepiep. De keukendeur zwaait open. De mannen van het busje verschijnen. Ik duik weg en pers mijn lichaam achter de tuinbank. Als de mannen naast me staan, wachten ze even.

'*Mañana*,' zegt de ene.

'Mañana,' herhaalt de ander.

Mañana. Dat is Spaans voor morgen. Wat is er morgen?

De mannen verdwijnen. Opgelucht haal ik adem.

Dan krijg ik de schok van mijn leven. Naast mij beweegt iets. Eén seconde denk ik aan een kat, maar het is een oud gezicht met twee angstige ogen.

'Weg!' sist de kluizenaar. 'Weg van hier!'

Op de vorige pagina lees je hoe je meedoet!

WOORDZOEKER

AELIN
APPELTAART
BEESTIARIUM
BEPPE
BLADZIJDE
BLIKSEM
BOEKENLEGGER
CAMPING
CHINA
DANS
GEHEIM
GIRAF
GRIFFEL
INTERVIEW
JUANITA
KAASKOP
KINDERBOEKWINKEL
KINDERJURY
KLASSIEKER
KNUTSELEN
KUNST
LOTJE
MICROFOON
PAKKETJE
PODCAST
POEZIE
PUPS
REDACTEUR
SCHEMEREILAND
SCHIMMENSTAD
SCHOOLBIEB
SINTERKLAAS
SNEEUW
SPIERBALLEN
SPROOKJES
STERRENSTAD
STRAND
TEKENPLEK
TOVENAAR
ZWEEFKEES

B	A	N	I	H	C	D	D	E	B	L	A	D	Z	IJ	D	E	N
K	E	H	A	M	S	B	A	P	P	E	L	T	A	A	R	T	E
I	E	P	K	S	I	C	O	T	Z	O	I	L	S	P	U	P	L
N	R	M	P	E	P	N	H	E	S	W	K	Z	O	N	D	A	L
D	R	E	J	E	L	R	T	O	K	N	E	S	E	T	U	K	A
E	A	S	U	K	D	P	O	E	O	E	E	E	A	O	J	K	B
R	B	K	A	L	N	A	N	O	R	L	N	M	F	A	P	E	R
J	E	I	N	A	A	K	M	E	K	V	B	L	M	K	K	T	E
U	E	L	I	S	L	S	I	N	K	J	I	I	E	I	E	J	I
R	S	B	T	S	I	K	C	I	L	E	E	E	E	G	H	E	P
Y	T	S	A	I	E	A	R	L	A	T	T	S	W	B	G	C	S
K	I	N	D	E	R	B	O	E	K	W	I	N	K	E	L	E	S
M	A	E	N	K	E	A	F	A	T	G	N	I	P	M	A	C	R
I	R	E	A	E	M	T	O	V	E	N	A	A	R	S	N	A	D
E	I	U	R	R	E	L	O	L	G	R	I	F	F	E	L	E	S
H	U	W	T	K	H	R	N	K	N	U	T	S	E	L	E	N	O
E	M	T	S	A	C	D	O	P	R	U	E	T	C	A	D	E	R
G	I	R	A	F	S	M	S	T	E	R	R	E	N	S	T	A	D

De woorden staan horizontaal, verticaal en diagonaal. De overgebleven letters vormen de oplossing.

PINDA'S EN KAASKOPPEN

Dit verhaal speelt zich af in 1977. Bijna vijftig jaar geleden! Charlie is net verhuisd naar Schagen.

Harry en Freek komen aangesjokt. Ze gaan ongeveer twee meter voor ons staan.

'Dat ziet er lekker uit,' mompelt Harry, terwijl hij naar mijn beker chocomel knikt. 'Doe maar weer duur.'

Ik glimlach. Is dit Harry's poging tot een voorzichtige vriendschap? Dat zou mooi zijn. Dus houd ik de beker voor me. 'Slokje?'

Helaas. Mijn hoop is van korte duur, want Harry schudt zijn hoofd en zegt: 'Mwah... Drink zelf maar op. Je moet natuurlijk wel je kleurtje bijhouden.'

Ik heb geen zin in ruzie, voor je het weet bemoeit iedereen zich ermee, dus laat ik de opmerking voorbijgaan.

'Ik lust anders best wel wat, pinda,' zegt Freek. Hij steekt zijn hand uit en trekt de beker uit mijn hand. Hij slobbert van de chocomel, trekt een vies gezicht en giet de rest langzaam uit over de straatstenen. Een paar spetters landen op mijn broek.

'Wat doe je?!' roep ik uit. 'Waar slaat dat op?'

Freek lacht me in mijn gezicht uit. 'Die poot heeft er ook van gedronken,' zegt hij, knikkend naar Erik. 'Dit is besmette troep, import.'

Woedend kijk ik hem aan. Als blikken konden doden was Freek nu al tien keer door paarden met een brandende staart uit elkaar getrokken, maar zo werkt het helaas niet. En aan Erik heb ik ook niks. Die kijkt alleen maar hulpeloos naar het plasje chocomel voor zijn neus.

Freek doet een stap achteruit, maar daardoor botst hij tegen een voorbijkomende fietser op.

Mijn hart maakt een sprongetje. Het is Roy!

Rustig stapt mijn grote broer af. Hij zet zijn fiets op de standaard en gaat intimiderend voor Freek staan.

'Een gulden,' zegt hij langzaam.

Freeks wenkbrauwen schieten omhoog. 'Wat?'

'Een gulden, kaaskop,' herhaalt Roy. Zijn ogen fonkelen. 'Voor de chocomel.'

De jongens staan als kemphanen tegenover elkaar. Freek knippert nerveus met zijn ogen. Ik zie iets in zijn gezicht veranderen. Een spiertrekking in zijn wang. Deze ontwikkeling zag hij in de verste verte niet aankomen. Dat is wel duidelijk.

'Wat is dit?' roept hij met gespreide handen. 'Een pinda-invasie?'

In een flits probeert hij Roy vast te pakken, maar mijn broer is veel sneller. Met een vloeiende beweging tikt hij de uitgestoken hand van zich af. Daarna schiet Roys linkerhand omhoog en omklemt hij met zijn duim en wijsvinger de smalle keel van Freek, als een adelaar die zijn prooi te grazen neemt.

'Sorry,' piept Freek. 'Sorry. Laat los. Alsjeblieft.'

Roy wacht een paar seconden en laat dan pas los. De andere jongens en meisjes kijken gespannen toe. Wat gaat er gebeuren? Niks dus. Helemaal niets. Harry wriemelt wat in zijn broekzakken en gooit een glinsterend muntje over de straat. Een gulden. Het muntje rinkelt over de straat, maakt drie rondjes en valt dan plat neer.

Harry draait zich om en loopt het gebouw weer in. Freek wrijft over zijn keel en rent achter hem aan.

'Jij weet hoe je vrienden moet maken,' zegt Roy droog, als het tweetal verdwenen is.

'Je broer kon er niks aan doen,' zegt Erik. 'Freek is een *tolol*. En Harry ook. Dat waren ze al in de zesde klas bij juf Rietje. Ze zaten meer op de gang dan in de klas. Juf had een hekel aan ze.'

Roy trekt zijn wenkbrauwen op en kijkt me aan. 'Zei hij nou tolol?'

De rest van het verhaal interesseert hem blijkbaar niet.

'Ja,' zegt Erik, zonder op mijn antwoord te wachten. Hij kijkt moeilijk. 'Sorry... Ik wilde niet...'

Roy laat hem niet uitspreken. 'Maakt niet uit, joh,' zegt hij met een handgebaar. 'Bij dezen heb je toestemming om dat woord te gebruiken. Toch, broertje?'

Ik maak ook een handgebaar. 'Tuurlijk. Wij zijn de kwaadste niet.'

EEN WARM VERHAAL OVER (IN)TOLERANTIE EN JEZELF BLIJVEN

Dat klinkt zo dom dat we er alle drie om moeten lachen.

Roy pakt de munt van de grond, bijt er even op en gooit hem mijn kant op. Dan stapt hij op zijn fiets en rijdt hij weg.

'Mooi, zo'n broer,' zegt Erik, terwijl hij Roy bewonderend nakijkt. 'Kan ik ook wel gebruiken.'

Ik kijk hem aan. 'Pesten ze je dan?'

Erik haalt zijn schouders op. Zijn wangen worden weer rood, net als zo-even in de klas. 'Soms.'

Ik denk aan wat Freek zei. *Die poot heeft er ook van gedronken.* Wat betekent dat? Iets zegt me die vraag nog even voor me te houden. Een beetje voorzichtigheid kan geen kwaad.

'Hoi!'

Het is Marieke. Ze zet de tas op de stoep en komt naast me zitten. Haar dij raakt een seconde die van mij, waardoor mijn hart weer begint te bonken.

'En?' vraagt ze.

'En wat?'

'Ben je al gewend?'

Erik is me voor. Zijn rode kleur is verdwenen. 'Je bent net te laat!' roept hij. 'Freek en Harry deden weer eens leuk. Gelukkig dat zijn broer er was.'

Bij het woord 'zijn' knikt hij naar mij.

'Heb je een broer?' vraagt Marieke. 'Hoe heet-ie?'

'Roy,' zeg ik. 'Hij is twee jaar ouder en zit op de havo.'

'Ah. Dan moest hij naar de Wilhelminalaan voor zijn boeken.'

Erik knikt. 'Maar gelukkig kwam hij net op tijd langs om Freek een lesje te leren.'

Marieke kijkt me onderzoekend aan. Wat ze denkt weet ik niet. Hopelijk iets positiefs.

'Je hebt mooie ogen,' klinkt haar stem ineens, als een stem uit de hemel. 'Groen?'

Opgelucht haal ik adem. Gelukkig heeft niet iedereen problemen met een ander kleurtje.

'Jij ook,' antwoord ik. 'Blauw, toch? En ja, mijn ogen zijn groen.'

'En je hebt ook mooi lang haar,' gaat Marieke verder. 'En een mooi kleurtje.'

'Zijn oma is Indonesisch,' zegt Erik. 'Ze heet Boek.'

'Boe,' verbeter ik.

Marieke legt haar hand op mijn buffeltas.

'Leuk ding. Zelf geschoten?'

De ironie druipt ervan af.

'Ha... ha...' zeg ik langzaam. 'Grapjas.'

Marieke lacht en maakt een aaibeweging over mijn knie. In de verte klinkt geronk. Een kleerkast op een Kreidler-brommer stopt vlak voor ons. Op zijn gespierde linkerarm is een draak getatoeëerd. Volgens Boe is een tatoeage even erg als vetsin. Gif voor de huid en gif voor de maag. Even denk ik aan een zeeman of iemand van de kermis die een vuurtje nodig heeft, maar ik zit er compleet naast.

De kleerkast doet zijn helm af. 'Kom je?' vraagt hij aan Marieke.

'Siem, mijn broer,' fluistert Marieke achter haar hand. 'Altijd vrolijk. Tot morgen!'

Ze springt bij haar broer achterop en grijpt hem vast bij zijn middel. Vlak voor de bocht zwaait ze nog even.

Ik zwaai terug en voel aan mijn gloeiende wangen. Marieke is heel anders dan alle meisjes die ik ken. Nou ken ik er niet zoveel, niet één eigenlijk, maar daar gaat het niet om. Marieke uit Schagen heeft me betoverd. Wat een meid. Ze lijkt op Farrah Fawcett en ze vindt mij ook nog eens leuk. En mijn kleurtje.

Erik geeft me een por.

'Kom je nog, dromer? Mijn kont begint zeer te doen.'

Ik knipper met mijn ogen en schrik op uit mijn gedachten. 'Wat? Wat gaan we doen?'

Erik komt niet meer bij. 'Wat dacht je van naar huis gaan, tolol?'

Ik grinnik. Erik met zijn tolol. Maar liever denk ik aan die twee kleine woordjes.

Tot morgen!

Uit:
Pinda's en kaaskoppen
Robin Raven
€ 15,99 | 240 pag.
verschijnt in oktober

GRATIS

SPIER BALLEN

DE SCHAT VAN SCHIMMEN-STAD

op bezoek bij de Kinder-boekwinkel

HET BOEK VAN IJS EN SNEEUW

STACH

WINACTIE, interviews & KNUTSELTIPS

#12

De Kinder-boeken week

Het geheim van Schemer-eiland

WWW.LEMNISCAAT.NL

8 713791 111122

Deze STACH *wordt u aangeboden door*